

**LIGJ**  
**Nr.8365, datë 2.7.1998**

**PËR BANKAT NË REPUBLIKËN E SHQIPËRISË**

Në mbështetje të nenit 16 të ligjit nr.7491, datë 29.4.1991 "Për dispozitat kryesore kushtetuese", me propozimin e Këshillit të Ministrave,

**KUVENDI POPULLOR**  
**I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË**

**VENDOSI:**

**KREU I**  
**DISPOZITA TË PËRGJITHSHME**

**Neni 1**

1. Ky ligj vendos parimet kryesore të ushtrimit të veprimtarisë bankare në Republikën e Shqipërisë, të krijimit, organizimit dhe mbikëqyrjes së bankave, si dhe rregullon kujdestarinë dhe likuidimin e tyre.

2. Ky ligj zbatohet për të gjitha subjektet që kryejnë veprimtari bankare në Republikën e Shqipërisë, duke përfshirë degët dhe zyrat e përfaqësimit të bankave të huaja. Banka e Shqipërisë ka të drejtë të përjashtojë subjekte të tilla, nga zbatimi i dispozitave të këtij ligji, tërësisht ose pjesërisht, për shkak të natyrës, vëllimit të veprimtarisë dhe origjinës së burimeve financiare të tyre.

3. Banka e Shqipërisë, me akte nënligjore, ka të drejtë të vendosë që subjektet që kryejnë veprimtari të përshkruara në nenin 26 të këtij ligji, t'i nënshtrohen zbatimit të dispozitave të këtij ligji.

**Neni 2**

1. Termat vijues të këtij ligji kanë këto domethënie:

a) "Bankë" është personi juridik që kryen veprimtari bankare sipas licencës së dhënë nga Banka e Shqipërisë.

b) "Veprimtari bankare" është veprimtaria tregtare e pranimi dhe e grumbullimit të depozitave nga publiku dhe e perdorimit të këtyre fondeve për të dhënë kredi, paradhënie, hua, ose si investim për llogari dhe në ngarkim të personit juridik që kryen këtë veprimtari, si dhe veprimtari të tjera tregtare të përcaktuara me akte nënligjore nga Banka e Shqipërisë.

c) "Licencë" është akti administrativ i lëshuar nga Banka e Shqipërisë që autorizon të drejtën e ushtrimit të veprimtarisë bankare.

ç) "Depozita bankare" është marrëdhënia juridike për shumën monetare të vënë si depozitë në bankë me kushtet e mëposhtme:

i) Kjo shumë monetare do të ripaguhet nga banka me ose pa interes apo vlerë të çdo lloji, me ose pa afat, sipas kushteve të pranuar nga vetë depozituesi apo përfaqësuesi i tij dhe banka; dhe

ii) kjo shumë monetare nuk i përket marrëdhënieve të pronësisë apo shërbimeve ose mjeteve të ekzekutimit të detyrueshëm të detyrimeve.

d) "Kredi" nënkupton marrëdhënien juridike të detyrimit për të livruar një shumë monetare në këmbim të së drejtës së ripagimit të shumës së livruar, të tepricës dhe të interesit ose komisioneve të tjera bankare mbi këto shuma, si dhe çdo shtyrje e datës së maturimit të një letre me vlerë borxhi apo të ndonjë të drejtë tjetër për të paguar një shumë monetare.

dh) "Veprimtari financiare" është çdo lloj veprimtarie që përshkruhet në nenin 26 të këtij ligji.

e) Pjesëmarrje në kapital" është çdo e drejtë pronësie e një subjekti mbi aksionet në kapitalin e një personi juridik ose çdo e drejtë vote e tij e bazuar mbi këto aksione.

d) "Pjesëmarrje influencuese" nënkupton zotërimin e drejtperdrejtë ose të tërthortë të së drejtës së pronësisë të një aksionari në masën dhjetë për qind ose më shumë të kapitalit të personit juridik ose të aksioneve të tij me të drejta vote, ose në një masë të tillë që krijon mundësi të ndikojë në

drejtimin a politikat e këtij personi juridik.

f) "Persona juridikë të lidhur" nënkupton një ose disa persona juridikë, të cilët në mënyrë të drejtpërdrejtë a të tërthortë:

i) kanë pjesëmarrje të pjesshme ose influencuese në kapitalin e bankës apo të personave të tjerë juridikë;

ii) ushtrojnë kontroll mbi bankën ose persona të tjerë juridikë;

iii) ushtrojnë ndikim në drejtimin e bankës ose të personave të tjerë juridikë.

g) "Filial" nënkupton çdo person juridik, në të cilin një subjekt tjetër ose persona juridikë të lidhur zotërojnë më shumë se pesëdhjetë për qind të kapitalit ose të aksioneve me të drejtë vote, duke e lejuar këtë subjekt ose personat juridikë të lidhur të ushtrojnë kontrolle mbi të.

gj) "Degë e bankës" është njësi organizative e bankës nën varësinë e drejtorisë qendrore të saj që kryen drejtpërsëdrejti të gjitha ose disa veprimtari financiare në emër dhe për llogari të bankës.

h) "Angjenci bankare" është njësi organizative e bankës, nën varësinë e degës së bankës, që kryen drejtpërsëdrejti një ose disa veprimtari financiare në emër dhe për llogari të bankës.

i) "Zyrë përfaqësimi e bankës" nënkupton njësinë organizative të bankës që i bën reklamë veprimtarisë financiare; kjo zyrë nuk kryen veprimtari bankare dhe financiare.

j) "Aksione me të drejtë vote" janë aksionet e zakonshme në kapitalin e emetuesit, si dhe çdo aksion tjetër, të cilat gëzojnë të drejtën e votës për çdo iniciativë vendimmarrëse në asamblenë e zakonshme dhe të jashtëzakonshme të emetuesit.

k) "Person kontrollues" nënkupton subjektin kontrollues të bankës ose të ndonjë personi juridik i cili:

i) në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë ose duke vepruar nëpërmjet një ose më shumë personave, disponon, kontrollon ose ka plotfuqishmërinë për të votuar në masën njëzet e pesë për qind ose më shumë për çdo klasë të aksioneve votuese të bankës a të personit juridik;

ii) kontrollon në çdo lloj mënyre zgjedhjen dhe emërimin e shumicës së administratorëve të bankës ose të personit juridik;

iii) në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, ushtron influencë kontrolluese mbi drejtimin ose politikat e bankës ose të personit juridik, kur Banka e Shqipërisë, sipas rastit, e përcakton si të tillë.

l) "Administrator" nënkupton individin që është:

i) anëtar i këshillit drejtues ose i komitetit të kontrollit të bankës;

ii) me funksione drejtuese ekzekutive ose administrimi të bankës.

II) " Person" nënkupton individin, personin fizik, personin juridik dhe personat juridikë të lidhur.

m) "Shpërndarja e kapitalit" nënkupton shpërndarjen e mjeteve fizike monetare ose të çdo pasurie tjetër nga banka aksionarëve të saj për pjesëmarrjen e tyre në kapitalin e bankës. Nuk përfshihen dividendët që përfitohen për llogari të aksioneve të aksionarëve ose të drejtat për të blerë aksione të tilla.

n) "Kapital rregullator" nënkupton kategoritë e ndryshme të kapitalit dhe të rezervave, të cilat përcaktohen kohe pas kohe nga Banka e Shqipërisë për qëllimin e llogaritjes së mjaftueshmërisë së kapitalit të bankës.

2. Titujt e kërërë në këtë ligj janë përdorur vetëm për orientim e referim dhe nuk kanë për qëllim të shpjegojnë, të kufizojnë a të ndihmojnë në kompozimin e ndonjë përcaktimi ose dispozitë.

3. Në këtë ligj, fjalët në njëjës mund të interpretohen si shumës dhe e kundërta, kurdoherë që ndryshimi është i domosdoshëm për të arritur qëllimin e kuptueshëm të dispozitës në diskutim.

4. Përemrat mashkullorë nënkuptojnë edhe përemrat femërorë.

### Neni 3

Sistemi bankar në Republikën e Shqipërisë oraganizohet në dy nivele. Në nivelin e parë bën pjesë Banka e Shqipërisë, statusi i së cilës caktohet me ligj të veçantë. Në nivelin e dytë bëjnë pjesë bankat e tjera.

### Neni 4

1. Veprimtaria bankare ushtrohet vetëm nga:

- a) bankat e licencuara nga Banka e Shqipërisë;
  - b) subjektet e përshkruara në nenin 1, paragrafi 3 i këtij ligji, të licencuara nga Banka e Shqipërisë;
  - c) degët e bankave të huaja të licencuara nga Banka e Shqipërisë.
2. Banka themelohet si shoqëri tregtare anonime, publike ose private, me kapital tërësisht shqiptar, tërësisht të huaj ose me kapital të përbashkët. Banka mund të themelohet si bankë kooperative, sipas dispozitave të nenit 64 të këtij ligji.

#### Neni 5

1. Banka ka të drejtë të hapë degë, agjenci ose zyra përfaqësimi jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë vetëm me miratim të Bankës së Shqipërisë.
2. Banka ka të drejtë të hapë filiale brenda dhe jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë vetëm me miratim të Bankës së Shqipërisë.
3. Banka ka të drejtë të zgjerojë ose të pakësojë numrin e degëve, agjencive a zyrave të përfaqësimit në Republikën e Shqipërisë dhe për këtë njoftohet paraprakisht Banka e Shqipërisë, e cila ka të drejtë të kundërshtojë zgjerimin e numrit të degëve të bankës, në rast se ky zgjerim kërcënon pozitën organizative, financiare dhe mbikëqyrjen e bankës.

#### Neni 6

1. a) Asnjë person nuk lejohet të ushtrojë veprimtari bankare pa licencë të lëshuar nga Banka e Shqipërisë.
- b) Asnjë person tjetër, pa miratimin me shkrim të Bankës së Shqipërisë dhe sipas kushteve të kërkuara prej saj, nuk ka të drejtë të ushtrojë në Shqipëri veprimtari tregtare të pranimit dhe të grumbullimit të depozitave, me përjashtim të rastit kur është bankë e licencuar. Kur Banka e Shqipërisë nga rrethanat e faktit konkludon se një person është duke ushtruar veprimtari tregtare të pranimit dhe të grumbullimit të depozitave pa miratimin e saj, i kërkon informacion personit, si dhe njofton Këshillin e Ministrave.
- c) Asnjë person nuk do të kryejë në Shqipëri veprimtari financiare të rregulluara nga ligji nr.8215, datë 9.5.1997 "Për kontrollin financiar të personave juridikë jobankarë që kanë marrë hua nga publiku i gjerë", ndryshuar me ligjin nr.8227, datë 30.7.1997, pa autorizimin me shkrim të Këshillit të Ministrave. Nëse Banka e Shqipërisë ka arsye të besojë se një person po kryen veprimtari të tilla pa autorizimin e Këshillit të Ministrave, ajo i kërkon informacion personit, si dhe njofton Këshillin e Ministrave.
- ç) Banka e Shqipërisë informon çdo 6 muaj në Kuvendin Popullor dhe në Këshillin e Ministrave:
- i) nëse kërcënohet stabiliteti i sistemit financiar;
  - ii) për llojin e kërcënimit, duke përfshirë rishfaqjen e operacioneve të tipit të skemave piramidale, përkufizuar në nenin 7.1 të ligjit nr.8215, datë 9.5.1997 "Për kontrollin financiar të personave juridikë jobankarë që kanë marrë hua nga publiku i gjerë", ndryshuar me ligjin nr.8227, datë 30.7.1997;
  - iii) nëse legjislacioni në fuqi është i mjaftueshëm për shmangjen e kërcënimit të sistemit financiar dhe për parandalimin e rishfaqjes së operacioneve të tilla të tipit të skemave piramidale dhe, nëse jo;
  - iv) Çfarë legjislacioni tjetër, akte ligjore ose nënligjore kërkohen për të rregulluar gjendjen.
- d) Banka e Shqipërisë publikon informacionin e parashikuar në paragrafin (ç) të pikës 1 të këtij neni, të paktën në një gazetë kryesore në Shqipëri.
2. Asnjë subjekt i përmendur në nenin 1(3) të këtij ligji nuk lejohet të ushtrojë veprimtari të përshkruara në nenin 26 të këtij ligji pa disponuar licencë të lëshuar nga Banka e Shqipërisë.
3. Asnjë subjekt nuk do të përdorë fjalën "bankë" ose derivate të fjalës "bankë" në ushtrimin e veprimtarisë tregtare, prodhuese a të shërbimit, pa licencë të lëshuar nga Banka e Shqipërisë, përveç, rasteve të parashikuara shprehimisht në ligj ose në marrëveshjet ndërkombëtare, ose kur bëhet e qartë nga përmbajtja se fjala "bankë" nuk ka lidhje me veprimtari bankare.
4. Asnjë bankë e organizuar jashtë Republikës së Shqipërisë nuk lejohet të ushtrojë veprimtari

bankare në Republikën e Shqipërisë, përveç se kur kjo veprimtari lejohet të ushtrohet nga një degë e saj e licencuar nga Banka e Shqipërisë.

5. Asnjë subjekt nuk duhet të keqinterpretojë faktet materiale a të përfaqësojë veprimet me qëllim mashtrimi, të mashtrorë ose të ushtrojë praktika dhe veprime manipuluese në lidhje me veprimtarinë bankare.

6. Të gjitha subjektet e licencuara duhet të përdorin gjuhën shqipe për emrat e tyre, për dokumentacionin dhe korrespondencën që zhvillojnë në Republikën e Shqipërisë.

## KREU II LICENCIMI

### Neni 7

Banka e Shqipërisë është i vetmi autoritet për licencimin e bankave për të ushtruar veprimtari bankare.

### Neni 8

1. Banka e Shqipërisë përcakton me akt nënligjor shumën e kapitalit fillestar minimal të bankave dhe ndryshimin e kësaj shume nga njëra periudhe në tjetrën.

2. Shuma e kapitalit fillestar minimal të paguar do të jetë një tregues, që do të përcaktojë veprimtarite bankare dhe financiare, që banka e licencuar do të lejohet të kryejë në zbatim të nenit 26 të këtij ligji.

### Neni 9

1. Kërkesa për licencimin e bankës bëhet me shkrim dhe paraqitet në Bankën e Shqipërisë në formën e përcaktuar në aktin nënligjor të saj, duke u shoqëruar me:

a) informacion për kualifikimin, reputacionin dhe përvojën e administratorëve të bankës së propozuar, me të dhëna për veprimtarinë tregtare ose profesionale të tyre për shtatë vitet e fundit, me emrat e personave rekomandues, me të cilët Banka e Shqipërisë do të kontaktojë, si dhe me një deklaratë që asnjë nga faktorët skualifikues të nenit 21 të këtij ligji nuk vërtetohet tek administratorët e ardhshëm;

b) shumën e kapitalit aksioner të nënshkruar të bankës;

c) informacion për planin e veprimtarisë tregtare për 3 vitet e para të veprimtarisë së bankës së propozuar që përshkruan, ndër të tjera, strukturën organizative, llojet e veprimtarive financiare të parashikuara për t'u kryer, deklaratat financiare të parashikuara, si dhe parimet, në bazë të të cilave ato janë përgatitur;

ç) informacion për emrin, vendqëndrimin ose selinë dhe të dhëna për veprimtarinë tregtare ose profesionale për shtatë vitet e fundit të çdo personi që propozon të zotërojë pjesëmarrjen influencuese të bankës së propozuar, si dhe shumën e propozuar. Për qëllimin e kësaj dispozite, pjesëmarrja e propozuar nga personat juridikë të lidhur në këtë pronë, do të mblidhet për të përcaktuar shumën e pronësisë së propozuar për disponim.

d) dokumentacion dhe informacion shtesë, si vijon:

i) projektaktin e themelimit dhe projektstatutin e bankës;

ii) emrin e propozuar të bankës;

iii) vendndodhjen e selisë së bankës;

iv) burimin e kontributeve në kapital;

v) vërtetim nga autoritetet përkatëse për shlyerjen e detyrimeve të tatimtaksave nga aksionarët.

dh) informacion shtesë për licencimin, që do të përcaktohet në aktin nënligjor të Bankës së Shqipërisë.

2. Nëse një bankë e huaj propozon të zotërojë më shumë se dhjetë për qind të kapitalit të nënshkruar të një banke, banka e huaj duhet të jetë e autorizuar nga autoritetet përkatëse të kryejë veprime të pranimit dhe të grumbullimit të depozitave në para ose fonde të tjera të ripagueshme në vendin e huaj ku drejtoria e saj qendrore ka selinë. Autoritetet e huaja përkatëse që mbikëqyrin

veprimtaritë financiare të drejtorisë qendrore të bankës së huaj, japin pëlqimin e tyre me shkrim për marrjen e kësaj licence.

3. Banka e Shqipërisë ka të drejtë t'i kërkojë kërkuessit të licencës të paraqesë informacion plotësues, nëse sipas opinionit të Bankës së Shqipërisë informacioni bazë i paraqitur nuk është i plotë dhe i mjaftueshëm për të dhënë licencën.

4. Kërkesa për licencimin e degës së një banke të huaj bëhet nga banka e huaj. Kjo kërkesë shoqërohet me informacion dhe dokumentacion të njëjtë me atë të përcaktuar në pikën 1 të këtij neni dhe me dokumentacion shtesë për bankën e huaj si vijon:

a) Leja e ushtrimit të veprimtarisë bankare të dhënë nga autoritetet përkatëse në vendin ku ndodhet selia e saj.

b) Akti i themelimit dhe statuti i bankës, duke përfshirë të dhënat për adresën e saktë të selisë, përshkrimi i veprimtarisë, shuma e kapitalit, forma e drejtimit të bankës dhe administratorët e saj.

c) Llogaritë dhe raporti vjetor, llogaritë dhe raporti vjetor i konsoliduar, si dhe opinionit i ekspertit kontabël të autorizuar për kontrollin e llogarive vjetore dhe llogarive të konsoliduara gjatë tre vjetëve të fundit.

ë) Pëlqimi për hapjen e degës së bankës së huaj, të dhënë nga autoritetet përkatëse të licencimit dhe të mbikëqyrjes.

d) Shuma e dhuruar e kapitalit fillestar, e përcaktuar nga Banka e Shqipërisë.

Në kuptim të këtij paragrafi, disa degë të së njëjtës bankë të huaj do të konsiderohen si një bankë e vetme.

Dega e bankës së huaj zgjedh dhe emëron të paktën dy administratorë rezidentë për drejtimin e degës së bankës së huaj.

5. Kërkesa për miratimin e zyrës së përfaqësimit të një banke të huaj bëhet nga banka e huaj. Kjo kërkesë shoqërohet me dokumentacionin e përcaktuar në pikën 4 shkronjat a, b, c, ç dhe d të këtij neni.

## Neni 10

1. Banka e Shqipërisë, brenda 3 muajve nga data e pranimit të kërkesës për licencë, jep ose refuzon miratimin paraprak për licencë dhe njofton me shkrim kërkuessin për vendimin e saj. Në kuptimin e këtij paragrafi, datë e pranimit të kërkesës për licencë është data kur kërkuessi ka plotësuar të gjitha kërkesat sipas aktit nënligjor të Bankës së Shqipërisë.

2. Banka e Shqipërisë jep miratimin paraprak të licensës vetëm kur krijon bindjen se:

i) banka u përmbahet dispozitave të këtij ligji;

ii) kualifikimet, përvoja e reputacioni i administratorëve të bankës dhe aksionarëve të saj me pjesëmarrje influencuese janë të përshtatshme për planin e veprimtarive bankare dhe financiare për të cilat banka licencohet;

iii) gjendja e pritshme financiare e bankës së propozuar është e kënaqshme;

iv) themeluesit e bankës janë jo më pak se tre ortakë, me përjashtim të rastit të hapjes së degës të një bankë të huaj;

v) banka e huaj që kërkon licencë për hapje dege banke është e mbikëqyrur në mënyrë të mjaftueshme dhe në baza të qëndrueshme nga autoritete të huaja përkatëse mbikëqyrëse;

vi) kapitali fillestar aksioner nuk përbëhet nga hua, kredi, paradhënie nga subjekte të treta;

vii) banka ka jo më pak se dy drejtorë ekzekutivë.

3. Banka e Shqipërisë kur vendos për refuzimin e miratimit paraprak të licencës, shpjegon arsyet, të cilat mund të përmbledhen në atë që informacioni i parashtruar nga kërkuessi është, sipas opinionit të Bankës së Shqipërisë, i pamjaftueshëm për të vendosur nëse kërkuessi plotëson kriteret e paragrafit 2 të këtij neni.

4. Në vendimin e miratimit paraprak të licencës, Banka e Shqipërisë përcakton kushtet që duhet të plotësojë banka për të marrë licencën e për të filluar veprimtarinë e saj.

a) Ndër kushtet kryesore për marrjen e licencës janë:

i) pagesa e kapitalit fillestar nga aksionerët e bankës/transferimi efektiv i kapitalit të dhuruar i degës së bankës së huaj;

ii) marrja në punë e administratorëve të bankës;

iii) blerja ose marrja me qira e lokaleve të bankës dhe e pajisjeve të punës;

iv) emërimi i ekspertit kontabël të autorizuar në përputhje me nenin 39 të këtij ligji.

b) Banka e Shqipërisë jep licencën për të filluar veprimtarinë bankare, në rast se plotësohen kushtet e këtij neni. Ajo ka të drejtë të përcaktojë kërkesa dhe kushte të arsyetuara shtesë për marrjen e licencës.

c) Banka e Shqipërisë shfuqizon miratimin paraprak të licencës, në rast se banka brenda një viti nga marrja e këtij miratimi nuk i plotëson kushtet për marrjen e licencës për fillimin e veprimtarisë së saj. Banka e Shqipërisë ka të drejtë të zgjatë afatin njëvjeçar të vlefshmërisë së miratimit paraprak të licencës, jo më shumë se gjashtë muaj nga casti i përfundimit të afatit.

5. Degës së bankës së huaj të licencuar nuk i lejohet ushtrimi i veprimtarisë bankare që nuk kryhet nga banka mëmë.

## Neni 11

1. Licencimi jepet i pakufizuar në kohë dhe nuk është i transferueshëm.

2. Kur banka beson se kapitali i saj ka arritur shumën që mundëson kryerjen e veprimtarive financiare shtesë sipas nenit 26 të këtij ligji, ka të drejtë t'i kërkojë Bankës së Shqipërisë të lejohet të kryejë veprimtari të tilla shtesë. Nëse sipas opinionit të Bankës së Shqipërisë banka kërkuuese ka plotësuar kushtet e nenit 26 të këtij ligji, Banka e Shqipërisë autorizon bankën për të ushtruar veprimtaritë financiare shtesë. Në të kundërtën, Banka e Shqipërisë nuk do ta miratojë këtë kërkesë, duke shpjeguar me shkrim arsyet e këtij refuzimi.

3. Pa miratimin paraprak me shkrim të Bankës së Shqipërisë, banka nuk mund:

- a) të ndryshojë emrin;
- b) të përfundojë marrëveshjen e binjakëzimit për administrimin dhe drejtimin e bankës;
- c) të kryejë veprimtari financiare jashtë licencës së dhënë;
- ç) të zmadhojë kapitalin me mjete jolikuide;
- d) të riblejë aksionet e saj ose të personave të lidhur me të;
- dh) të zvogëlojë kapitalin;
- e) të emërojë një ose disa administratorë;
- d) të bashkojë, të ndajë, të shkrijë ose të shesë aktivet e bankës;
- f) të kryejë veprimtaritë e parashikuara në nenin 33 të këtij ligji.

Afatet për dhënien apo refuzimin e miratimit paraprak të veprimeve sipas pikës 3 të këtij neni përcaktohen në rregulloren e Bankës së Shqipërisë.

4. Banka e Shqipërisë vendos komision për:

- a) përpunimin e kërkesës për licencë;
- b) dhënien e licencës.

Këto komisione nuk rimbursohen.

## Neni 12

1. Banka e Shqipërisë mban një regjistër për konsultim nga publiku, ku për secilën bankë të të licencuar regjistrohen emri, adresat e selisë dhe të degëve, duke përfshirë emrat dhe adresat e administratorëve dhe aksionerëve me pjesëmarrje influencuese, si dhe kopiet aktuale të dokumenteve të renditura në nenin 18 të këtij ligji.

2. Një kopje e këtij regjistri mbahet për konsultim publik në çdo përfaqësi rajonale të Bankës së Shqipërisë.

3. Dokumentet që kanë të bëjnë me ish-bankat, licencat e të cilave janë revokuar, hiqen nga regjistri. Një listë e këtyre bankave mbahet në regjistër, duke cilësuar se licencat e tyre janë të revokuara.

4. Banka e Shqipërisë publikon dhënien e licencës në buletin zyrtar të Bankës së Shqipërisë dhe në një a më shumë nga gazetatat kryesore me tirazh më të madh.

## Neni 13

1. Licenca e bankës revokohet vetëm me vendim të Bankës së Shqipërisë kur:

- i) kërkohet nga vetë banka e licencuar;

ii) ka shkelje të nenit 44, pika 2 të këtij ligji.

2. Për një a më shumë arsye të mëposhtme licenca e bankës revokohet me vendim të Bakës së Shqipërisë edhe kur:

a) licenca është siguruar në bazë të informacionit jo të vërtetë, pavarësisht se është dhënë nga kërkuesi apo ka të bëjë me kërkuesin, duke përfshirë të dhënat për kualifikimet, përvojën ose reputacionin e administratorëve dhe aksionerëve me pjesëmarrje influencuese të propozuar ose parregullsi të tjera materiale të shkaktuara në lidhje me kërkesën për licencë;

b) banka nuk ka filluar veprimtarinë brenda afatit të parashikuar sipas nenit 10, pika 4, shkronja "c" të këtij ligji ose ka ndërprerë për më shumë se 6 muaj veprimtarinë tregtare të pranimit dhe grumbullimit të depozitave bankare;

c) një bankë tjetër, që zotëron një pjesëmarrje influencuese në kapitalin e bankës, i është revokuar licenca;

ç) ka ndodhur një bashkim, ndarje, shkrirje ose shitje e pjesës së konsiderueshme apo gjithë aktiveve të bankës;

d) pa miratimin paraprak me shkrim të Bankës së Shqipërisë, zotëruesi i pjesës influencuese të kapitalit në bankë ka transferuar ose ka humbur këtë të drejtë ose një person tjetër bëhet zotërues i një pjesëmarrjeje influencuese në bankë;

dh) aksionerët e bankës kanë vendosur të shpërndajnë a likuidojnë bankën ose banka ka pushuar së ekzistuari si subjekt juridik;

e) veprimtaritë e bankës gjate 3 vjetëve të parë të veprimtarisë ndryshojnë në mënyrë të konsiderueshme nga ato të paraqitura në kërkesën për miratim paraprak të licencës dhe, sipas opinionit të Bankës së Shqipërisë, një shmangie e tillë nuk përligjet nga ndryshimet në rrethanat ekonomike.

2. Banka e Shqipërisë vendos revokimin e licencës së bankës brenda 30 ditëve pas marrjes të kërkesës me shkrim nga banka.

3. Banka e Shqipërisë revokon licencën e dhënë një ose më shumë degëve të bankës së huaj edhe nëse banka mëmë nuk ka ose ka humbur autoritetin për të kryer veprimtarinë tregtare të pranimit dhe grumbullimit të depozitave në para apo fondeve të tjera të ripagueshme, në vendin e huaj ku banka ka selinë.

4. Vendimi i Bankës së Shqipërisë për revokimin e licencës i komunikohet menjëherë me shkrim bankës ose degës përkatëse, duke parashtruar edhe arsyet e revokimit.

#### Neni 14

1. Vendimi i Bankës së Shqipërisë për revokimin e licencës publikohet në buletin zyrtar të Bankës së Shqipërisë dhe në një a më shumë nga gazetatat kryesore me tirazh më të madh. Vendimi i revokimit të licencës hyn në fuqi në datën e përcaktuar nga Banka e Shqipërisë.

2. Me hyrjen në fuqi të vendimit të revokimit të licencës, banka ndalohet të angazhohet në veprimtari bankare e financiare dhe detyrohet të likuidojë sa më parë që të jetë e mundur aktivet e saj, të zgjidhë marrëdhëniet kontraktore mbi depozitat pa afat dhe të shlyejë detyrimet e saj. Gjatë kësaj kohe banka vazhdon të jetë subjekt i dispozitave të këtij ligji, njësoj sikur të ishte e licencuar.

### KREU III ADMINISTRIMI DHE DREJTIMI

#### Neni 15

1. Banka organizohet si shoqëri tregtare anonime sipas ligjit nr.7638, datë 19.11.1992 "Për shoqëritë tregtare", përveç rasteve kur është parashikuar shprehimisht ndryshe në këtë ligj. Banka organizohet edhe si degë e bankës së huaj ose si bankë kooperative, sipas nenit 64 të këtij ligji.

2. Banka e organizuar si shoqëri anonime themelohet nga të paktën tre ortakë. Ortakët mund të jenë individë, persona fizikë ose juridikë.

3. Banka, në organizimin e saj si shoqëri tregtare anonime, nuk ka këshill mbikëqyrës. Neni 96, fjalja e parë e nenit 97 dhe nëndarja II e pjesës IV të ligjit nr.7638, datë 19.11.1992 "Për shoqëritë tregtare" nuk zbatohet për bankat.

4. Në nenin 98 të ligjit "Për shoqëritë tregtare" termi "Këshilli mbikëqyrës" zëvendësohet me

termin "asamble e aksionerëve". Në nenin 136 paragrafi i parë i pikës katër, termi "Këshilli mbikëqyrës" zëvendësohet me termin "këshill drejtues" dhe çdo përgjegjësi tjetër e këtij Këshilli sipas ligjit "Për shoqëritë tregtare" është përgjegjësi e këshillit drejtues.

#### Neni 16

Banka gëzon pavarësi ligjore, operacionale, financiare dhe administrative nga çdo subjekt tjetër, duke përfshirë Bankën e Shqipërisë dhe çdo strukturë legjislative ose ekzekutive, përveç rasteve kur parashikohet ndryshe me ligj. Kjo pavarësi do të respektohet dhe asnjë subjekt nuk do të kërkojë të ndikojë tek administratori i ndonjë banke për kryerjen e detyrave të tij ose të ndërhyjë në veprimtaritë e ndonjë banke, përveç rasteve të ekzekutimit të urdhrave të organeve gjyqësore ose të një detyre të dhënë me ligj.

#### Neni 17

1. Banka drejtohet nga këshilli drejtues si organ përgjegjës, vendimor dhe mbikëqyrës. Banka ka një komitet kontrolli.

2. Kompetencat e këshillit drejtues dhe të komitetit të kontrollit përcaktohen në statut. Statuti i bankës dhe çdo ndryshim i tij miratohen nga asambleja e aksionerëve. Banka njofton Bankën e Shqipërisë për ndryshimet në statut.

#### Neni 18

Banka drejtohet e udhëhiqet nga aktet e brendshme të miratuara nga këshilli drejtues, akte që janë në përputhje me statutin e saj dhe përcaktojnë:

a) strukturën e organizimit, të administrimit dhe funksionimit të bankës, duke përfshirë njësitë e saj funksionale dhe administrative, funksionet e tyre, pozicionet mbikëqyrëse dhe marrëdhëniet raportuese;

b) detyrat e çdo drejtori dhe të njësive që ai drejton e mbikëqyr;

c) funksionet e komitetit të kontrollit dhe të komiteteve të tjera të brendshme të përhershme;

d) kufijtë e kompetencave të administratorëve dhe të punonjësve të tjerë të bankës që do të kryejnë veprimtari financiare në emër dhe për llogari të bankës.

#### Neni 19

1. Këshilli drejtues i bankës është përgjegjës për hartimin dhe zbatimin e politikave, si dhe për mbikëqyrjen e veprimtarisë së bankës.

2. Këshilli drejtues i bankës përbëhet nga një numër tek anëtarësh, jo më pak se pesë. Anëtarët e këshillit caktohen nga asambleja e aksionerëve të bankës për një periudhë jo më të gjatë se katër vjet. Ata kanë të drejtë të rizgjidhen për periudha vijuese.

3. Asambleja e aksionerëve të bankës vendos dhënie shpërblimi për anëtarët e këshillit drejtues.

#### Neni 20

1. Komiteti i kontrollit përbëhet nga tre anëtarë që emërohen nga asambleja e aksionerëve dhe ka këto detyra:

a) Kontrollon dhe mbikëqyr procedurat kontabël dhe të kontrollit të brendshëm të bankës, duke përfshirë procedurat e vendosura nga Banka e Shqipërisë, si dhe mbikëqyr zbatimin e këtyre procedurave dhe kontrollon llogaritë bankare dhe regjistrimet përkatëse.

b) Kontrollon zbatimin e rregulloreve e të akteve të tjera dhe i raporton këshillit drejtues të bankës.

c) Jep mendime për të gjitha problemet që i kërkohen nga këshilli drejtues i bankës.

2. Komiteti i kontrollit mbledhet jo më pak se tre herë në vit në mbledhje të zakonshme dhe në mbledhje të jashtëzakonshme sa herë thirret nga këshilli drejtues i bankës. Vendimet merren me

shumicë votash të anëtarëve të pranishëm. Abstenime nuk lejohen.

3. Komiteti i kontrollit, me kërkesën e tij, ndihmohet nga ekspertë që emërohen nga këshilli drejtues i bankës.

4. Asambleja e aksionerëve të bankës vendos dhënie shpërblimi për anëtarët e komitetit të kontrollit.

#### Neni 21

1. Gjithë personat e zgjedhur ose të emëruar si administratorë të bankës duhet të kenë reputacion të mirë, diplomë universitare, si rregull, për ekonomi ose jurisprudencë dhe të përmbushin kriteret e vëna në aktet nënligjore të Bankës së Shqipërisë, lidhur me kualifikimet, përvojën në fushën bankare e financiare, si dhe përvojën në drejtim.

2. Një person nuk është i përshtatshëm për t'u bërë anëtar i këshillit drejtues të një banke ose lirohet nga anëtarësia në këshillin drejtues të bankës me vendim të mbledhjes së asamblesë së aksionerëve, në rastet kur:

a) është anëtar i këshillit drejtues të një banke tjetër në Republikën e Shqipërisë, përveç rasteve kur kjo bankë është person juridik i lidhur me të;

b) me ligj i është hequr e drejta të jetë në këshillin mbikëqyrës ose në drejtorinë e një shoqërie tregtare të organizuar sipas ligjit nr.7638, datë 19.11.1992 "Për shoqëritë tregtare";

c) shërben ose ka shërbyer në çdo kohë gjatë periudhës 12-mujore paraardhëse si administrator i një bankë, e cila ka qenë subjekt i procedurave të kujdestarisë dhe/ose të likuidimit sipas dispozitave të këtij ligji;

ç) ka shërbyer me çdo lloj autoriteti ose ka ndihmuar në themelimin e veprimtarive të paaautorizuara tregtare të pranimit dhe të grumbullimit të depozitave apo të një "subjekti të kontrollit", sipas ligjit nr.8215, datë 9.5.1997 "Për kontrollin financiar të personave juridikë jobankarë që kanë marrë hua nga publiku i gjerë ", ndryshuar me ligj in nr.8227, date 30.7.1997; d) shërben ose ka shërbyer në çdo kohë gjatë periudhës 12-mujore paraardhëse në këshillin mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë;

dh) është shpallur fajtor nga gjykata për një vepër që ka të bëjë me figurën morale;

e) ka qenë subjekt i procedurave të deklarimit të paaftësisë paguese të detyrimeve dhe nuk është i çliruar ende nga pagesat e detyrimeve të shkuara.

3. Këshilli drejtues i bankës ka të drejtë t'i delegojë detyrat e tij te persona të tjerë, por mban përgjegjësi për vendimet e tyre.

#### Neni 22

Bashkimi, shkrirja, ndarja dhe shitja në një masë të konsiderueshme e aktiveve të bankës hyn në fuqi pas miratimit nga Banka e Shqipërisë. Vendimi bazohet në kriteret e parashikuara në nenin 9 të këtij ligji, sikur ky vendim t'i përkiste dhënies së licencës. Për rastet e shkrirjes miratimi jepet vetëm nëse banka e porsakrijuar ka marrë licencën. Nuk autorizohen bashkimet dhe shkrirjet që nuk përputhen me dispozitat e nenit 26 të këtij ligji.

#### Neni 23

1. Për çdo informacion, që marrin gjatë ushtrimit të veprimtarisë në bankë, administratorët, nëpunësit dhe agentet aktuale e të mëparshëm të bankës, administratorët, agentët, nëpunësit e çdo sistemi informacioni apo shërbimi zyrtar të parashikuar në nenin 23 të ligjit nr.8269, datë 23.12.1997 " Për Bankën e Shqipërisë"; autoritetet gjyqësore dhe personat e tjerë që ngarkohen për kontrollin e veprimtarisë bankare, ruajnë sekretin dhe nuk e përdorin atë për përfitime vetjake ose për të tretët jashtë bankës, të cilëve u shërbejnë ose u kanë shërbyer.

2. Informacioni i përshkruar në pikën 1 të këtij neni mund t'i jepet vetëm Bankës së Shqipërisë, ekspertit kontabël të autorizuar të bankës, administratorëve, agentëve, nëpunësve të çdo sistemi informacioni a shërbimi zyrtar të parashikuar në nenin 23 të ligjit nr.8269, datë 23.12.1997 "Për Bankën e Shqipërisë", autoriteteve juridike që e fitojnë këtë të drejtë me ligj, si dhe kur e kërkon mbrojtja e interesave të bankës në procedurat ligjore.

3. Banka përgatit procedurë e rregulla të përshtatshme, në mënyrë që ajo, administratorët dhe nëpunësit e bankës të mos vihen në një situatë ku detyrat e tyre kundërshtojnë një klienti bien në kundërshtim me detyrën e tyre ndaj një tjetri ose kur vetë interesat e tyre bien në konflikt me detyrën ndaj klientit.

#### Neni 24

1. Banka ndalohet të fshehë, të konvertojë ose të transferojë para a pasuri tjetër, kur ajo ka dijeni se një pasuri e tillë buron nga një veprimtari kriminale, se ka për qëllim fshehjen ose maskimin e origjinës së paligjshme të pasurisë ose ka për qëllim të ndihmojë ndonjë person që angazhohet në një veprimtari të tillë për t'iu shmangur pasojave ligjore të veprimit të tij.

2. Banka nuk duhet të zbulojë që informacioni është përcjellë tek autoritetet përgjegjëse për luftën kundër pastrimit të parave, ose është kërkuar prej tyre, ose që procedurat e hetimit kanë filluar, ose që udhëzimet për mosekzekutimin e operacionit janë dhënë, me përjashtim të rastit kur të dhëna të tilla kërkojnë nga organet gjyqësore.

3. Të pasurit dijeni, për sa përshkruhet në pikën 1 të këtij neni, konkludohet nga rrethanat objektive të faktit.

4. Banka, edhe kur ka dyshime të bazuara, pavarësisht nga neni 23 i këtij ligji, me nismën e saj informon autoritetet që janë përgjegjëse për luftën kundër pastrimit të parave, me të dhëna për pasurinë ose prejardhjen e saj, që buron nga veprimtari kriminale, dhe të japin me kërkesën e autoriteteve çdo informacion shtesë përkatës, në përputhje me procedurat e përcaktuara nga legjislacioni në fuqi.

5. Banka mban përgjegjësi vetëm për identifikimin e plotë e të saktë të klientit. Ajo duhet të ketë njohuri të mjaftueshme për klientet dhe vëllimin e transaksioneve të tyre. Në zbatimin e dispozitave të këtij neni, banka përjashtohet nga çdo lloj përgjegjësie kur jep informacionin me mirëbesim dhe/ose për shkeljen e ndonjë kufizimi për zbulimin e informacionit, pavarësisht nga pasojat e transmetimit të informacionit të dhënë me mirëbesim.

6. Në kuptim të kësaj dispozite, banka përfshin administratorët dhe nëpunësit e bankës dhe subjektet e licencuara për të ushtruar veprimtarinë bankare sipas nenit 4 të këtij ligji.

#### Neni 25

1. Administratori i deklaron me shkrim bankës natyrën dhe shkallën e interesit material dhe të marrëdhënieve me përfitim material kur:

- a) është palë në një kontratë të propozuar ose të përfunduar me bankën;
- b) ka përfitim material ose marrëdhënie me përfitim material me çdo person, i cili është palë në një kontratë të përfunduar ose të propozuar me bankën.

2. Deklarimi i kërkuar në pikën 1 të këtij neni bëhet nga administratori, kur ai është në dijeni se kontrata e përfunduar ose e propozuar cilësohet me përfitim material ose nga rrethanat e faktit duhet të cilësohet si e tillë nga administratori.

3. Deklarimi nga administratori i interesave materiale dhe marrëdhënieve me përfitim material i njoftohen me shkrim këshillit drejtues të bankës herë pas here, por jo më rrallë se një herë në vit. Deklarimi përmban:

- a) emrin, adresën e administratorit dhe detaje të plota e të arsyeshme për çdo veprimtari me objekt përfitim material, që ky person ka gjatë kësaj periudhe;
- b) interesat materiale në çdo kontratë të përfunduar ndërmjet bankës dhe çdo personi të përmendur në deklaram.

4. Administratori që ka interes material ose marrëdhënie me përfitim material sipas paragrafëve 1 ose 3 të këtij neni, nuk merr pjesë në mbledhje të këshillit drejtues të bankës gjatë diskutimit të kontratës dhe nuk ka të drejtë vote për çdo çështje që ka lidhje me këtë dhe që është objekt vendimi nga këshilli drejtues i bankës. Një interes i tillë me përfitim material, nëse deklarohet, nuk e skualifikon personin në fjalë për sa i përket quorumit të domosdoshm.

5. Një interes do të quhet material, kur ai buron nga pasuria, veprimtaria tregtare ose lidhja familiare (këtu përfshihet çdo person që është i lidhur nga marrëdhëniet bashkëshortore ose ato të gjakut deri në shkallën të dytë) e personit që e disponon atë. Një person konsiderohet se ka interes

material, kur ai:

a) disponon drejtpersdrejti ose tërthorazi një pjesëmarrje influencuese në një shoqëri tregtare apo është administrator i saj;

b) është ortak në një shoqëri tregtare të çdo forme tjetër.

6. Kur një administrator nuk deklaron konfliktet e interesave materiale sipas këtij neni, merren këto masa:

a) Gjykata e juridiksionit përkatës, me kërkesë të bankës, të një aksioneri ose të Bankës së Shqipërisë, ka të drejtë të deklarojë pavlefshmërinë e kontratës.

b) Banka e Shqipërisë ka të drejtë të pezullojë administratorin për një periudhë deri në një vit.

c) Banka e Shqipërisë i kërkon bankës largimin përgjithmonë të administratorit.

7. Pavarësisht nga detyrimet e marrëdhënieve të besimit ndaj bankave, sipas nenit 23 të këtij ligji, administratorët e bankave detyrohen të respektojnë marrëdhëniet e besimit ndaj bankës dhe klientëve të cilëve ata i shërbejnë, për të vënë interesat e bankës dhe të klientëve të saj mbi interesat e veta.

## KREU IV VEPRIMTARITË E LEJUESHME PËR BANKAT

### Neni 26

1. Bankat licencohen të kryejnë veprimtaritë bankare dhe financiare të përshkruara në pikat 3, 4 dhe 5 të këtij neni, në këto kushte:

a) Bankat, që fillojnë veprimtarinë me kapital nga kapitali minimum i paguar për marrjen e licencës deri në dyfishimin e këtij minimumi, si dhe plotësojnë kushtet e përcaktuara në aktet nënligjore të Bankës së Shqipërisë, kanë të drejtë të kryejnë veprimtaritë financiare të përcaktuara në pikën 3 të këtij neni.

b) Bankat, që fillojnë veprimtarinë me kapital nga dyfishi deri në trefishin e kapitalit minimum të paguar, si dhe plotësojnë kushtet e përcaktuara në aktet nënligjore të Bankës kanë të drejtë të kryejnë veprimtaritë financiare të përcaktuara në pikat 3 dhe 4 të këtij neni.

c) Bankat, që fillojnë veprimtarinë me kapital më të madh se trefishi i kapitalit minimum të paguar, si dhe plotësojnë kushtet e përcaktuara në aktet nënligjore të Bankës së Shqipërisë kanë të drejtë të kryejnë veprimtaritë financiare të përcaktuara në pikat 3, 4 dhe 5 të këtij neni.

ç) Mbi bazën e kapitalit të dhuruar e të paguar nga banka e huaj, si dhe duke plotësuar kushtet e përcaktuara në aktet nënligjore të Bankës së Shqipërisë, dega e bankës së huaj ka të drejtë të kryejë veprimtaritë financiare të përcaktuara në pikat 3, 4 dhe 5 të këtij neni.

2. Asnjë bankë nuk lejohet të kryejë veprimtari financiare jashtë atyre të lejuara shprehimisht në licencën e saj.

3. Në përputhje me licencën e marrë, banka ka të drejtë:

a) të pranojë dhe të grumbullojë depozita bankare;

b) të japë kredi;

c) të marrë hua mjete financiare dhe të blejë ose të shesë për llogari të saj apo për llogari të klientëve:

i) instrumente të tregut të parave;

ii) letrat me vlerë të borxhit;

iii) kontrata të së ardhmës (futures) dhe kontrata me kusht (option), që lidhen me letrat me vlerë të borxhit ose me normat e interesit; ose

iv) instrumentet e normës së interesit;

ç) të ofrojë shërbimin e pagesave dhe të arkëtimeve;

d) të emetojë, të pranojë dhe të administrojë mjete të pagesave;

dh) të ndërmjetësojë për transaksionet monetare (duke përfshirë valutat);

e) të ushtrojë qiranë financiare;

ë) të ofrojë shërbimin e kasave të sigurimit;

f) të ofrojë garanci bankare dhe garanci të tjera;

g) të shërbejë si agjente ose këshilltare financiare (këtu nuk përfshihen shërbimet e parashikuara në pikën 3/a dhe 3/b të këtij neni);

gj) të ushtrojë veprimtari të tjera bankare dhe financiare të përcaktuara me akte nënligjore nga Banka e Shqipërisë.

4. Në përputhje me licencën e marrë, banka ka të drejtë të bëjë edhe këmbimin e valutave, duke përfshirë edhe kontratat e së ardhmes (futures) për këmbime valutore.

5. Në përputhje me licencën e marrë banka ushtron edhe:

a) shërbime besimi (trust), përfshirë, pa kufizim, investimin dhe administrimin e fondeve të besuara (fiduciare);

b) shërbime si administruese e portofolit të investimit ose të këshilltarit për investimet;

c) shërbime për nënshkrimin dhe shpërndarjen e letrave me vlerë të borxhit dhe të pronësisë, si dhe tregtimin e letrave me vlerë të pronësisë për llogari të saj ose të klientëve, sipas kufizimeve të parashikuara në nenin 33 të këtij ligji.

#### Neni 27

1. Banka ushtron veprimtarinë e saj administrative dhe operacionale në përputhje me procedurat korrekte administrative dhe kontabël, në bazë të kërkesave të legjislacionit përkatës në fuqi.

2. Banka mban kapital dhe burime likuide të mjaftueshme, si dhe në raport me natyrën e veprimtarisë së saj tregtare siguron shpërndarjen e aktiveve me qëllim shmangien e rrezikut të humbjeve.

#### Neni 28

1. Banka, për çdo transakcion kredie, detyrohet të mbajë të paktën dokumentet vijuese:

a) Kërkesën për kredi, dokumentet që tregojnë përdorimin e saj dhe statusin ligjor.

b) Përshkrimin e çdo kolaterali të cilin kredidhënësi e mban si mjet për sigurimin e ekzekutimit të detyrimit që do të paguhet si pjesë e borxhit dhe një vlerësim të vlerës së tij.

c) Deklaratën e plotë financiare të kredimarrësit dhe të çdo garantuesi të borxhit të kredimarrësit.

Marrëveshjen e kredisë, përfshirë shumën monetare kryesore (kryegjene), përqindjen e interesit, planin e shlyerjes dhe objektin e kredisë ose të qëllimit të marrjes së kredisë.

d) Vendimin që miraton transakcionin e kredisë të nënshkruar nga personat përgjegjës ose një kopje e protokollit të mbledhjes, kur vendimi merret nga këshilli drejtues i bankës.

dh) Nënshkrimin e çdo personi që është i autorizuar për dhënien e kredisë në emër të kredidhënësit.

2. Banka e Shqipërisë ka të drejtë të kërkojë dokumente e procedurë plotësuese tej kushteve të parashikuara në paragrafin 1 të këtij neni.

#### Neni 29

1. Banka përgatit dhe mban në drejtorinë qendrore të saj dokumentacionin vijues:

a) Statutin dhe rregulloret e brendshme me të gjitha amendamentet e tyre.

b) Regjistrin e aksionerëve të saj, duke përfshirë edhe numrin e aksioneve të regjistruara në emër të çdo aksioneri.

c) Protokollin e mbledhjeve dhe vendimet e këshillit drejtues.

ç) Protokollin e asamblesë dhe vendimet e aksionerëve.

d) Politikat dhe procedurat për njohjen, mbikëqyrjen dhe kontrollin e rreziqeve të tregut e të rreziqeve të tjera të mundshme, si dhe për politikat përkatëse për rezervat, në zbatim të akteve nënligjore të Bankës së Shqipërisë.

dh) Dokumentacionin kontabël që pasqyron qartë e në mënyrë korrekte gjendjen e veprimtarisë të saj tregtare, duke shpjeguar transakcionet dhe pozicionin financiar, në mënyrë që t'i krijojë Bankës së Shqipërisë mundësitë për të përcaktuar nëse subjekti vepron në përputhje me të gjitha dispozitat e këtij ligji.

e) Çdo dokument tjetër që parashikohet si i domosdoshëm nga ky ligj ose nga aktet nënligjore të Bankës së Shqipërisë.

### Neni 30

1. Banka disponon kapitalin rregullator të përcaktuar nga Banka e Shqipërisë.
2. Banka detyrohet të respektojë normat e përcaktuara nga Banka e Shqipërisë:
  - a) për raportet dhe ekspozimet maksimale që duhet të mbahen për aktivet me ose pa rrezik dhe zërat jashtë bilancit të bankës në lidhje me kategoritë e ndryshme të kapitalit rregullator;
  - b) për shumën totale maksimale të kredisë të shprehur në përqindje ndaj kapitalit rregullator, për të cilën banka lejohet të angazhohet ose të akordojë në përfitim të një personi të vetëm ose grupi personash të lidhur me njëri-tjetrin;
  - c) për shumën totale maksimale të kredisë, të shprehur në përqindje ndaj shumës totale të të gjitha kredive të saj (teprica gjithsej e kredive), për të cilën banka lejohet të angazhohet ose të akordojë në përfitim të dhjetë personave (duke përfshirë grupin e personave të lidhur), të cilët përfaqësojnë kredimarrësit më të mëdhenj të bankës.

### Neni 31

1. Banka detyrohet të respektojë shumën totale minimale të burimeve likuide ose të kategorive të veçanta të tyre në raport me vlerën ose ndryshimin e vlerës së aktiveve ose të kategorive specifike të tyre. Banka detyrohet të mbajë depozita monetare pranë Bankës së Shqipërisë, parashikuar në nenin 19 të ligjit nr.8269, datë 23.12.1997 "Për Bankën e Shqipërisë", në lidhje me shumën e pasiveve apo ndryshimeve të tyre ose të kategorive specifike të pasiveve.
2. Sipas kërkesave të përcaktuara nga Banka e Shqipërisë, banka detyrohet:
  - a) të klasifikojë dhe të vlerësojë aktivet e saj;
  - b) të krijojë fonde rezervë specifike mbi bazën e klasifikimeve dhe vlerësimeve të saj;
  - c) të vlerësojë kohen kur të ardhurat nga aktivet me probleme nuk mund të kontabilizohen si të tilla, përveç rasteve kur arkëtohen fizikisht.
3. Banka nuk ka të drejtë të bëjë shpërndarje kapitali, në qoftë se sipas Bankës së Shqipërisë, pas shpërndarjes, bankës do t'i mbetet më pak se minimumi kapitalit rregullator.
4. Banka nuk ka të drejtë të marrë pjesë drejtpërsëdrejti në veprimtari industriale, tregtare ose të kryejë shërbime jobankare veç atyre të parashikuara në nenin 26.

### Neni 32

Banka detyrohet të shpallë rregullisht për klientët e saj afatet dhe kushtet e normave të interesit, që lidhen me depozitat, kreditë ose huatë dhe ndryshimet e tyre, duke përfshirë edhe mënyrën e llogaritjes, sipas mënyrës dhe formës së parashikuar në aktet nënligjore të Bankës së Shqipërisë.

### Neni 33

- Pa miratimin e Bankës së Shqipërisë, banka nuk kryen veprimtaritë e mëposhtme për:
- a) pakësimin e kapitalit nëpërmjet riblerjes së aksioneve ose shpërndarjes së fondeve rezervë;
  - b) blerjen e aksioneve të shoqërive tregtare që nuk janë banka apo institucione financiare ose për pjesëmarrje si ortak në këto shoqëri tregtare me një shumë më të madhe se 10 për qind e kapitalit të tyre ose të vënies në pronësi të përbashkët, apo të bashkimit me subjekte të tjera, përveç, bankave ose subjekteve të tjera që përcaktohen nga Banka e Shqipërisë;
  - c) investimin e përshkruar në shkronjën (b) të këtij neni në masën mbi 15 për qind të kapitalit rregullator. Banka e Shqipërisë nuk miraton investime mbi 25 për qind të kapitalit rregullator.

### Neni 34

- Kufizimet sipas nenit 33 të këtij ligji nuk zbatohen për:
- a) përfitimin e aksioneve ose të drejtave të tjera të pronësisë kundrejt shlyerjes së kredive të dhëna. Në këtë rast banka përfituese i disponon të gjitha aksionet ose të drejtat e pronësisë të fituara

për një vit, me përjashtim të rastit kur Banka e Shqipërisë e ka zgjatur këtë afat;

b) përfitimin e aksioneve ose të drejtave të tjera të pronësisë si agjent;

c) blerjen e aksioneve ose e të drejtave të tjera të pronësisë me qëllim rishitjen e tyre të tretëve.

## KREU V

### MARRËDHENIET E BANKËS ME PERSONA TË LIDHUR ME TË

#### Neni 35

Banka nuk kryen veprimtari financiare me dhe në përfitim të personave të lidhur me të në rast se këto veprimtari mund të përfundohen me kushte dhe afate më pak të favorshme se tregu. Në kuptimin e këtij paragrafi, persona të lidhur me bankën përfshijnë:

a) çdo administrator të bankës;

b) çdo person të lidhur me administratorin nga marrëdhëniet bashkëshortore dhe të gjakut deri në shkallën e dytë ose të lidhur me të nga veprimtaria tregtare, siç mund të përcaktohen nga Banka e Shqipërisë me akte nënligjore.

#### Neni 36

Banka nuk jep kredi për dhe në përfitim të personave të lidhur me të, nëse totali i tepricës së të gjitha kredive të dhëna nga banka për personat e lidhur me të do të kalojë shumën e kapitalit rregullator të përcaktuar me akte nënligjore nga Banka e Shqipërisë.

#### Neni 37

Banka e Shqipërisë përcakton me akt nënligjor kufizimet dhe kushtet e kredive të bankës për personat e lidhur me të. Në kuptimin e këtij paragrafi, në personat e lidhur me bankën përfshihen:

a) personi, ose ndonjë grup personash që veprojnë të lidhur me njëri-tjetrin, të cilët disponojnë drejtpërsëdrejti ose tërthorazi pjesëmarrje influencuese mbi bankën që jep kredinë;

b) personi juridik, tek i cili banka disponon pjesëmarrjen influencuese.

## KREU VI

### LLOGARITË, KONTROLLI, INSPEKTIMI DHE MËNYRA E RAPORTIMIT

#### Neni 38

1. Banka mban llogaritë kontabël dhe përgatit raportet financiare, për të pasqyruar saktë dhe në përputhje me rregullat e metodat kontabël gjendjen e saj financiare.

2. Kur banka ka më shumë se pesëdhjetë për qind të kapitalit të vetë të investuar si pjesëmarrje në kapitalin e një a më shumë bankave të tjera, mban llogaritë e nevojshme kontabël dhe përgatit raportet financiare, për të pasqyruar me saktësi dhe në përputhje me parimet e metodologjinë standarde kontabile, situatën financiare edhe të këtyre bankave.

3. Llogaritë kontabël dhe raportet financiare duhet të jenë në formë dhe përmbajtje në përputhje me standardet kontabël kombëtare dhe ndërkombëtare, duke respektuar rregullat e përgatitjes dhe paraqitjes së llogarive kontabël të bankës, përfshirë krijimin e fondeve rezervë të duhura për aktivet e këqija e të dyshimta, si dhe për njohjen e të ardhurave e shpenzimeve.

#### Neni 39

1. Banka emëron ekspertin kontabël të autorizuar, të licencuar për ushtrimin e kësaj veprimtarie në Republikën e Shqipërisë dhe të miratuar nga Banka e Shqipërisë. Eksperti kontabël i autorizuar duhet:

a) të ndihmojë për mbajtjen në mënyrën e duhur të llogarive kontabël dhe të regjistrimeve financiare, përfshirë metodat e parashikuara nga Banka e Shqipërisë;

b) të përgatitë raport vjetor së bashku me opinionet e kontrollit, lidhur me paraqitjen e plotë dhe të saktë të gjendjes financiare të bankës, duke u bazuar në raportet dhe deklaratat financiare të përgatitura nga banka në përputhje me standardet kombëtare e ndërkombëtare në zbatim të dispozitave të këtij ligji;

c) të shqyrtojë mjaftueshmërinë e kontrollit të brendshëm dhe të praktikave e procedurave kontrolluese, si dhe të bëjë rekomandimet përkatëse.

2. Eksperti kontabël i autorizuar informon Bankën e Shqipërisë për çdo veprim mashtrues të kryer nga nëpunësi i bankës, si dhe për parregullsitë dhe mangësitë në administrim ose në transaksionet që mund t'i sjellin bankës humbje.

3. Kopje e raportit vjetor dhe e opinionit të kontrollit të ekspertit kontabël të autorizuar i dërgohet edhe Bankës së Shqipërisë.

#### Neni 40

Bilanci kontabël i bankës, raporti vjetor financiar dhe raporti i ekspertit kontabël të autorizuar për vitin financiar botohen në buletinin zyrtar të bankës.

#### Neni 41

Banka dhe dega e bankës së huaj është objekt kontrolli nga inspektorët e Bankës së Shqipërisë dhe nga eksperti kontabël i autorizuar. Banka e Shqipërisë dhe eksperti kontabël i autorizuar kanë të drejtë:

a) të kontrollojnë dhe shqyrtojnë llogaritë kontabël, librat e shoqërisë, dokumentet dhe çdo të dhënë tjetër në arkivat e bankës. Për rastet e degëve të bankave të huaja kontrolli shtrihet edhe në bilancet kontabël dhe deklaratat e të ardhurave të bankës së huaj;

b) të kërkojnë në çdo kohë nga administratorët, nëpunësit dhe agjentët e bankës të japin informacione për çështje që lidhen me administrimin, drejtimin dhe transaksionet. Informacionet përgatiten në formën e parashikuar nga Banka e Shqipërisë dhe eksperti kontabël i autorizuar sipas planit kontabël të miratuar.

#### Neni 42

Bilancet kontabël dhe raportet financiare të degëve të bankës së huaj përgatiten sipas parimeve kombëtare të kontabilitetit.

#### Neni 43

1. Banka përgatit dhe i paraqet Bankës së Shqipërisë një ose disa raporte për vlerësimin e gjendjes financiare të bankës dhe të degës së bankës së huaj, sipas rastit në mënyrë të veçantë ose të konsoliduar, në bazë të kërkesave të parashikuara në aktet nënligjore përkatëse të Bankës së Shqipërisë.

2. Nëpunësit e autorizuar të autoritetit mbikëqyrës të një vendi tjetër të ngarkuar për mbikëqyrjen bankare në atë vend, në marrëveshje me Bankën e Shqipërisë, mund të lejohen për inspektimin e një banke që:

a) është degë ose filial i bankës së huaj, e cila ka drejtorinë qendrore në atë vend;

b) ka pjesëmarrje influencuese në bankën e huaj, selia e të cilës është në atë vend.

3. Banka dhe dega e bankës së huaj lejojnë kontrollin dhe bashkëpunojnë me inspektorët e Bankës së Shqipërisë e me ekspertët kontabël të autorizuar e të miratuar.

### KREU VII SHKELJET DHE DËNIMET

#### Neni 44

1. Masat ndëshkimore dhe dënimet e parashikuara për shkeljet sipas këtij neni vendosen nga

Banka e Shqipërisë. Çdo palë e dëmtuar ka të drejtë t'i kundërshtojë këto masa ndëshkimore dhe dënime në gjykatë, brenda tetë ditëve nga njoftimi i vendimit.

2. Për shkeljen e dispozitave të këtij ligji ose të çdo akti nënligjor të Bankës së Shqipërisë, për shkeljen e çdo kushti a kufizimi që i bashkëlidhet licencës së Bankës të Shqipërisë dhe anekseve të saj, për shkeljen e marrëdhënieve të besimit, për ushtrimin e veprimtarisë të pasigurt dhe të paqëndrueshme, Banka e Shqipërisë vendos një ose disa dënime a masa ndëshkimore, pavarësisht nga renditja e tyre, si vijon:

- a) Vërejtje me paralajmërim me shkrim për administratorët.
- b) Urdhëron bankën të dorëzojë në Bankën e Shqipërisë një program të pranueshëm për veprimet që duhen për ndreqjen e shkeljeve.
- c) Urdhëron bankën të ndërpresë dhe të mos vazhdojë veprimet në kundërvajtje, si dhe ndërmerr veprimet e tjera për ndreqjen e shkeljeve.
- ç) Urdhëron bankën të ndërpresë një pjesë ose të gjithë transaksionet e saj ose të kufizojë pagimin e dividendëve.
- d) Gjykatë administratorët në shumën deri në tetë paga mujore dhe subjektin deri në njëzet milionë lekë.
- dh) Pezullon deri në dymbëdhjetë muaj administratorët.
- e) Kërkon largimin e një ose gjithë administratorëve nga vendi i punës në bankë.
- d) Urdhëron ndërprerjen e shpërblimit të administratorëve nga banka.
- f) Merr në administrim dhe kontrollon bankën për një periudhë jo më të gjatë se dymbëdhjetë muaj dhe shkarkon një ose gjithë administratorët dhe nëpunësit e bankës.
- g) Revokon licencën e bankës.

3. Kur raporti ndërmjet kapitalit rregullator të bankës dhe aktiveve të saj me rrezik dhe zërave jashtë bilancit është më pak se gjysma e raportit minimal të kërkuar, të përcaktuar nga Banka e Shqipërisë, përveç masave dhe dënimeve të parashikuara në paragrafin 2, Banka e Shqipërisë i kërkon aksionerëve të rregullojnë situatën brenda periudhës kohore jo më tepër se gjashtë muaj.

Në rast se, me mbarimin e afatit, raporti ndërmjet kapitalit rregullator të bankës dhe aktiveve të saj me rrezik dhe zërave jashtë bilancit është më pak se gjysma e raportit minimal të kërkuar, zbatohet dispozita e nenit 48 të këtij ligji.

#### Neni 45

1. Shkelja e dispozitave të nenit 6 të këtij ligji nga subjektet e tjera, veç bankave, përbën vepër penale. Personat fajtorë dënohen me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

2. Shkelja e dispozitave të nenit 23 të këtij ligji përbën kundërvajtje penale. Personat fajtorë dënohen me gjobë ose me burgim deri në një vit. Kur kjo vepër kryhet me qëllim fitimi ose për të dëmtuar një person tjetër, përbën kundërvajtje penale dhe dënohet me gjobë ose me burgim deri në dy vjet.

3. Sanksionet e parashikuara në nenin 44 të këtij ligji zbatohen edhe për çdo subjekt të përshkruar në nenin 1(3) të këtij ligji. Banka e Shqipërisë ka të drejtë të kufizojë ose të mbyllë veprimtarinë tregtare të këtyre subjekteve. Dispozitat e neneve 51 dhe 54 të këtij ligji zbatohen edhe për këto subjekte.

#### Neni 46

Masat ndëshkimore dhe dënimet e parashikuara në nenin 44 të këtij ligji nuk pengojnë marrjen në përgjegjësi civile ose penale të përcaktuara në akte të tjera ligjore.

#### Neni 47

Gjykatë vendosura sipas nenit 44 të këtij ligji arkëtohen për llogari të Bankës së Shqipërisë.

### KREU VIII KUJDESTARIA DHE LIKUIDIMI

#### Neni 48

Kur raporti ndërmjet kapitalit rregullator të Bankës dhe aktiveve të saj me rrezik dhe zërave jashtë bilancit është më pak se gjysma e raportit minimal të kërkuar, të përcaktuar nga Banka e Shqipërisë, kjo e fundit i kërkon aksionerëve të rrëgullojnë situatën brenda një periudhe kohe jo më tepër se gjashtë muaj. Në rast se, me mbarimin e afatit, ky raport vazhdon të jetë më pak se gjysma, Banka e Shqipërisë ka të drejtë të zgjedhë dhe të emërojë kujdestarin për të marrë në administrim dhe në kontroll Bankën për një periudhë kohe jo më tepër se dymbëdhjetë muaj.

#### Neni 49

1. Kujdestari i gëzon të gjitha pushtetet e administratorëve, drejtorëve ekzekutivë dhe nëpunësve të Bankës, përveç rasteve kur Banka e Shqipërisë me aktin e emërimit ka kufizuar shprehimisht autoritetin e kujdestarit.

2. Kujdestari administron Bankën në mënyrën që ai e gjykon si më të mirën për rikthimin e Bankës në gjendje të shëndetshme financiare.

3. Kujdestari është subjekt i akteve nënligjore të nxjerra herë pas here nga Banka e Shqipërisë.

4. Kujdestarit i njihen të njëjtat të drejta, detyrime, kufizime, dënime dhe kushte që zbatohen për administratorët, nëpunësit ose punonjësit e Bankës.

5. Kompetencat e aksionerëve, administratorëve dhe nëpunësve të Bankës pezullohen gjatë periudhës së kujdestarisë. Kujdestari ka të drejtë të urdhërojë nëpunësit dhe administratorët për zbatimin e funksioneve të veçanta në Bankë. Këta administratorë dhe nëpunës mund të shkarkohen nga kujdestari.

6. Në bashkëpunim me Bankën e Shqipërisë, kujdestari ka të drejtë të veçojë dhe të sigurojë shumat e duhura monetare për t'u tërhequr nga depozituesit, si dhe për pagimin e detyrimit ndaj kreditorëve të tjerë. Të gjithë depozituesit dhe kreditorët, të cilët janë në kushte të barabarta, trajtohen në mënyrë të barabartë.

7. Kujdestari raporton periodikisht në Bankën e Shqipërisë për ecurinë e kujdestarisë.

#### Neni 50

Kujdestaria përfundon me:

- a) mbarimin e afatit të parashikuar në aktin e vendosjes së kujdestarisë;
- b) kërkesën e kujdestarit drejtuar Bankës së Shqipërisë, në rast se Banka e Shqipërisë e gjykon të drejtë që banka mund të ushtrojë veprimtarinë e saj normalisht;
- c) vendim të Bankës së Shqipërisë për likuidimin e Bankës.

#### Neni 51

1. Banka e Shqipërisë zgjedh dhe emëron likuidatorin për marrjen në posedim e në kontroll bankën, si dhe revokon licencën, kur konstaton qenien e një apo më shumë rrethanave të tilla:

a) Janë shkelur aktet ligjore ose nënligjore, duke sjelle si pasojë paaftësinë paguese të bankës, shpërndarje të konsiderueshme të aktiveve ose të fitimit të bankës, krijimin e premisave serioze për diskriminimin e të drejtave të depozituesve, në kuptimin e këtij paragrafi, me "paaftësi paguese" nënkuptojmë:

i) banka nuk është në gjendje të përmbushë kërkesat e depozituesve të saj ose të paguajë detyrimet gjatë ecurisë normale të veprimtarisë tregtare të saj; ose

ii) vlera e aktiveve të Bankës bie nën shumën e pasiveve të saj.

b) Banka e Shqipërisë ka prova të besueshme që administratorët e bankës janë përfshirë në transaksione të jashtëligjshme, kanë kryer mashtrime të rënda ose kanë përfitur personalisht dhe i kanë shkaktuar dëme të konsiderueshme bankës ose personave të tretë.

c) Kur kreditori i bankës vërteton përpara Bankës së Shqipërisë se dhjetë për qind a më shumë e detyrimeve të evidencuara nga bilanci kontabël më i fundit i bankës nuk i janë paguar brenda afatit. Në rast se Banka e Shqipërisë nuk ndërmerr veprimet e mësipërme, një ose më shumë persona të interesuar kanë të drejtë të kërkojnë nga gjykata kompetente për ta detyruar Bankën e Shqipërisë të

veprojë në përputhje me këtë paragraf.

2. Likuiduesi zgjidhet dhe emërohet:

- a) brenda shtatë ditëve nga vendimi i Bankës së Shqipërisë, sipas paragrafit 1 të këtij neni; ose
- b) brenda pesëmbëdhjetë ditëve nga dorëzimi i vërtetimit në Bankën e Shqipërisë, sipas paragrafit 1 (c) të këtij neni.

#### Neni 52

1. Likuidatori, jo më vonë se dymbëdhjetë muaj nga data e emërimit sipas rrethanave dhe afateve të parashikuara në nenin 51 paragrafi 2 të këtij ligji, duhet:

a) të sigurojë kushtet për blerjen e aktiveve specifike nga të tretët dhe të përqëndrojë pasivet e veçanta në një ose disa banka; ose:

b) të likujë aktivet e bankës, siç parashikohet në këtë kre, me kusht që Banka e Shqipërisë të miratojë ose refuzojë kushtet e propozuara të shitjes së bankës;

c) të shesë bankën.

2. Likuidatori kryen veprimet e parashikuara në paragrafin 1 të këtij neni, kur sipas gjykimit të tij janë mundësitë për grumbullimin e shumave më të mëdha të aktiveve të bankës ose që mbrojnë të drejtat e depozituesve dhe të kreditorëve të tjerë.

3. Për realizimin e shitjes së bankës sipas paragrafit 1 (c) të këtij neni ose për sigurimin e kushteve për blerjen e të gjitha aktiveve kryesore nga të tretët, si dhe të përqendrimit të të gjitha pasiveve kryesore në një ose disa banka sipas paragrafit 1 (a) të këtij neni, likuidatori ka të drejtë të lejojë reduktimin e vlerave të pasivit aq sa sipas gjykimit të tij asnjë depozitues ose kreditor tjetër të mund të marrë më pak sesa mund të merrte në likuidim.

4. Për përcaktimin e shumës së aktiveve, që mund të sigurohen nga shitja e aktiveve të bankës, likuidatori duhet:

a) të vlerësojë alternativat e vlerave të çastit, duke përdorur përqindje skontimi realiste; dhe

b) të dokumentojë vlersimin dhe parashikimin, mbi të cilin vlerësimi është i bazuar, duke përfshirë çdo parashikim në lidhje me përqindjen e interesave, përqindjen e aktiveve të kthyeshme, inflacionin, koston e zotërimit (mirëmbajtja) të aktiveve dhe pagimin e detyrimeve të kushtëzuara.

#### Neni 53

Likuidatori i zgjedhur dhe i emëruar sipas nenit 51 të këtij ligji brenda tre ditëve nga dita e emërimit merr në posedim Bankën dhe:

a) dërgon në çdo zyrë të bankës një njoftim për publikimin e këtij emërimi dhe revokimin e licencës, duke përcaktuar datën dhe kohën kur hyn në fuqi posedimi i bankës nga likuidatori;

b) publikon njoftimin në një a më shumë nga gazetatat kryesore me tirazh më të madh;

c) dërgon menjëherë kopje të këtij njoftimi në Bankën e Shqipërisë.

#### Neni 54

1. Brenda tridhjetë ditëve nga data e emërimit të likuidatorit, kanë të drejtë të fllojnë procedurat ligjore në gjykatën kompetente për të kërkuar ndërprerjen e procedurave të likuidimit të vlerësuara vetëm mbi bazën e rrethanave të emërimit të likuidatorit, sipas nenit 51 të këtij ligji këta persona:

i) Një ose më shumë aksionerë të bankës që disponojnë në total jo më pak se njëzetepesë përqind të çdo klase të aksioneve me të drejtë vote në bankë.

ii) Çdo person që zotëron të paktën një të katërtën e shumës totale të depozitave.

iii) Kreditorët që përbëjnë të paktën një të katërtën në vlerë të totalit të detyrimeve të pretenduara nga kreditorët të tjerë, duke përjashtuar depozituesit.

2. Mbi bazën e rrethanave të parashikuara në nenin 51 të këtij ligji, gjykata vendos vetëm nëse Banka e Shqipërisë ka vepruar ose jo në mënyrë arbitrare apo të pakujdesshme për vendosjen e likuidimit.

3. Gjykata zhvillon seancën brenda dhjetë ditëve nga paraqitja e kërkesëpadisë. Brenda njëzetë ditëve nga seanca përgatitore, gjykata vendos për kërkesëpadinë e bërë.

a) Në rast se gjykata vendos që Banka e Shqipërisë ka vepruar në mënyrë arbitrare dhe të pakujdesshme për vendosjen e likuidimit, e vetmja masë dëmshpërblimi që vendoset nga gjykata është dëmi monetar që Banka e Shqipërisë duhet të paguajë. Bankës së Shqipërisë i njihet e drejta e rishqyrtimit të vendimit të revokimit dhe e ridhënies së licencës.

b) Në rast se gjykata vendos që Banka e Shqipërisë nuk ka vepruar në mënyrë arbitrare dhe të pakujdesshme për vendosjen e likuidimit, padia refuzohet dhe likuidimi i bankës vazhdon në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

#### Neni 55

1. Likuidatori ka pushtet të plotë dhe eskuziv për administrimin, drejtimin dhe kontrollin e bankës. Për të mirën e likuidimit të bankës, likuidatori synon sigurimin e shumës maksimale të aktiveve, pavarësisht se licenca e bankës është revokuar si më poshtë:

a) Vazhdon ose ndërpret çdo transakcion.

b) Huazon mjete monetare, duke vendosur ose jo masën e sigurisë mbi aktivet e subjektit.

c) Ndalon ose kufizon pagimin e çdo detyrimi, sipas kushteve të përshkruara në paragrafin dh (iv) të këtij neni.

ç) Rivendos përqindjet e interesave të ripagueshme të pasiveve të bankës, me kusht që këto përqindje të mos jenë më të ulta se përqindjet mbizotëruese në tregun përkatës.

d) Punëson çdo nëpunës, punonjës ose këshilltar profesionist të domosdoshëm.

dh) Ekzekuton çdo instrument në emër të Bankës, ngre padi ose mbron dhe ndjek në emër të tij çdo veprim a procedurë ligjore, me kusht që likuidatori të marrë më parë miratimin e Bankës së Shqipërisë për ndërmarrjen e veprimeve vijuese:

i) shitjen e çdo aktivi të bankës që ka vlerë mbi një kufi të parashikuar me akt nënligjor të Bankës së Shqipërisë;

ii) vendosjen e masës së sigurisë si mjet për ekzekutimin e detyrueshëm të detyrimit mbi çdo aktiv të bankës në favor të kreditorit, i cili ka dhënë një kredi të re për subjektin në vlerën që kalon shumën e parashikuar me akt nënligjor të Bankës së Shqipërisë;

iii) ristrukturimin ose faljen e çdo detyrimi të pretenduar, në rast se vlera e detyrimit të pretenduar kalon shumën e parashikuar me akt nënligjor të Bankës së Shqipërisë;

iv) pagesën e çdo detyrimi të pretenduar (detyrim tjetër i pretenduar që nuk i takon një detyrimi të lindur nga likuidatori gjatë ushtrimit të pushtetit të tij në procesin e likuidimit, përpara përfundimit të procedurave të parashikuara në nenet 57 dhe 58 të këtij ligji), në të cilin të gjithë, depozituesit dhe kreditorët në pozita të barabarta duhet të trajtohen në të njëjtën mënyrë.

2. Likuidatori raporton çdo muaj në Bankën e Shqipërisë për ecurinë e procesit të likuidimit. Këto raporte përmbajnë informacionin për veprimet që propozohen sipas nenit 52(1) të këtij ligji, totalin e shumës së detyrimeve të pretenduara ndaj bankës, totalin e shumës së aktiveve të bankës që janë shitur dhe parashikimin e të ardhurave nga shitja e aktiveve.

#### Neni 56

1. Kur likuidatori merr në posedim bankën:

a) Banka e Shqipërisë revokon licencën e bankës;

b) çdo kusht ligjor, kontraktual ose i çfarëdoshëm, me mbarimin e afatit të të cilit, një detyrim i pretenduar ose një drejtë e bankës mund të shuhet ose të ngurtësohet, duhet të rivendoset në afat deri në gjashtë muaj nga data e mbarimit të afatit ose e ngurtësimit;

c) shfuqizon çdo sekuestro, barrë ose peng (përveç, sekuestros, barrës ose pengut të vendosur gjashtë muaj përpara vendosjes së bankës në likuidim). Përveç sekuestros, barrës ose pengut të vendosur nga likuidatori në zbatim të nenit 55 të këtij ligji, për aq kohë sa procedura e likuidimit vazhdon, asnjë sekuestro, barrë, peng ose titull ekzekutiv në zbatim të vendimit gjyqësor të marrë përpara datës së emërimit të likuidatorit për një shumë në masën e parashikuar me akt nënligjor të Bankës së Shqipërisë, nuk vendoset mbi çdo aktiv ose pronë të bankës;

ç) të drejtat e aksionerëve duhet të ngurtësohen, përveç të drejtave për të përfituar dividendët nga procedurë e likuidimit sipas nenit 60(3) të këtij ligji;

d) çdo pagesë ose transfertë e ndonjë aktivi ose pronë e bankës e bërë:

i) brenda periudhës tre mujore përpara se likuidatori vendos posedimin mbi bankën; ose  
ii) një personi juridik i lidhur, me të brenda periudhës një vjeçare përpara se likuidatori të ketë vendosur posedimin mbi bankën; me qëllim preferencimi të përfituesit ndaj kreditorëve të tjerë të bankës, është absolutisht e pavlefshme dhe nuk zbatohet. Bëjnë përjashtim nga ky rregull pagesat e depozitave bankare në shumat e parashikuara me akt nënligjor të Bankës së Shqipërisë.

Personat që kërkojnë deklarimin e transakcionit si absolutisht të pavlefshëm dhe të pazbatueshëm, për shkak të që i përkasin paragrafit 1(d) të këtij neni, janë të detyruar të vërtetojnë që pagesa ose transferta ishte bërë për të realizuar preferencën siç kërkon ky paragraf.

2. Kur pagesa ose transferta bëhet për qëllim preferimi për përfituesin, prezumohet si e tillë, përveç rasteve të mëposhtme:

a) pagesa është bërë nga banka për kreditorin gjatë ushtrimit të veprimtarisë normale tregtare, për të shlyer plotësisht ose pjesërisht një borxh ose ndonjë detyrim tjetër të bankës ndaj përfituesit, ose

b) transferta e një aktivi ose pasurie është bërë nga banka si shkëmbim në kompesim të një vlere të barabartë me vlerën e vërtetë të aktiveve në treg ose të pasurisë së transferuar.

## Neni 57

1. Brenda 30 ditëve nga marrja në posedim e bankës, likuidatori bën inventarin e aktiveve dhe të pasurive të bankës dhe përcjell një kopje në Bankën e Shqipërisë, e cila përgatit një kopje të përshtatshme për konsultim nga publiku.

2. Likuidatori shet aktivet e bankës, të përshkruara në nenin 52(1)(b) të këtij ligji nëpërmjet procedurave transparente, me anë të së cilave bankat e tjera dhe publiku i gjerë të kenë mundësinë të konkurrojnë në blerjen e aktiveve të bankës.

3. Likuidatori ka të drejtë të përfundojë:

a) kontratat e punësimit në bankë me çdo person;

b) kontrata shërbimesh në të cilat banka është palë;

c) çdo detyrim, ku banka është qiramarrës i pasurisë së paluajtshme.

4. Brenda dy muajve nga data e emërimit të likuidatorit:

a) ai ndërmerr veprimet e domosdoshme për të zgjidhur të gjitha marrëdhëniet e besimit të kryera nga banka, për t'u kthyer aksionerëve të gjitha aktivet dhe pasuritë e poseduara nga banka mbi bazën e marrëdhënieve të besimit, si dhe të mbyllë llogarinë kontabël të këtyre marrëdhënieve të besimit;

b) ai dërgon me postë rekomandë, sipas adresave në regjistrat e bankës, tek të gjithë depozituesit, kreditorët e tjerë, klientët e shërbimeve të arkës kasafortë dhe dorëzanësit e pasurive të poseduara nga banka, një deklaratë për natyrën dhe shumën e detyrimeve të pretenduara të tyre, sipas regjistrave të bankës.

Në deklaratë cilësohet se çdo kundërshtim depozitohet pranë likuidatorit brenda një muaji dhe i kërkon klientëve të shërbimeve të arkës kasafortë, si dhe dorëzanësve të pasurive të poseduara nga banka, të tërheqin pasuritë e tyre.

5. Çdo pasuri e mbajtur në objektet e bankës brenda arkave kasafortë dhe që nuk është tërhequr përpara datës së përcaktuar në deklaratë sipas nënparagrafit 4(b) të këtij neni, merret në posedim nga likuidatori sipas mënyrës së parashikuar nga Banka e Shqipërisë.

6. Çdo mjet financiar i papretenduar dhe i poseduar nga banka si mbajtëse e dorëzanisë, së bashku me inventarët përkatëse, konsiderohen si mjete financiare të papretenduara, që merren në posedim dhe mbahen nga Banka e Shqipërisë, e cila duhet të përpiqet të identifikojë pronarin e vërtetë.

## Neni 58

Likuidatori, brenda dy muajve pas datës së fundit të përcaktuar në njoftimin e parashikuar në paragrafin 4(b) të nenit 57 të këtij ligji, për regjistrimin e detyrimeve të pretenduara:

a) refuzon çdo detyrim të pretenduar, në rast se dyshon për vlefshmërinë e tij ;

b) përcakton shumën në rast se ka, që i detyrohet çdo depozituesi të njohur dhe kreditorëve të tjerë, si dhe detyrimet e pretenduara preferuese sipas dispozitave të këtij ligji;

ç) përgatit për regjistrim në Bankën e Shqipërisë një strukturë mbi detyrimet e pretenduara të pranueshme;

d) njofton çdo person, detyrimi ndaj të cilit nuk i është pranuar plotësisht, duke publikuar një herë në çdo tre javë kronologjike, në një ose disa gazeta kryesore me tirazh më të madh, një njoftim për datën dhe vendin në të cilin struktura e detyrimeve të pretenduara të përshkruara në paragrafin 1 (c) të këtij neni është e vlefshme për konsultim nga publiku, si dhe datën brenda pesëmbëdhjetë ditëve nga data e publikimit për herë të tretë të njoftimit, në të cilën likuidatori do të regjistrojë strukturën e detyrimeve të pretenduara në Bankën e Shqipërisë.

#### Neni 59

1. Brenda njëzetë ditëve pas regjistrimit të strukturës së detyrimeve të pretenduara, sipas paragrafit (c) të nenit 58 të këtij ligji, çdo depozitues, kreditor tjetër, ose një apo më shumë aksionerë që disponojnë në total jo më pak se dhjetë për qind të çdo klase të aksioneve me të drejtë vote të bankës, kanë të drejtë të paraqitin kundërshtimet në Bankën e Shqipërisë për çdo veprim, ose propozim për veprim, sipas paragrafit (a) ose (b) të nenit 58 të këtij ligji. Për çdo kundërshtim të paraqitur, Banka e Shqipërisë vendos brenda një muaji nga regjistrimi i ankesës.

2. Në rast se kundërshtimi është pranuar, Banka e Shqipërisë modifikon dhe përmirëson strukturën e detyrimeve të pretenduara ose veprimet e propozuara për shlyerjen e detyrimeve.

3. Pas regjistrimit të strukturës, likuiduesi herë pas here ka të drejtë t'i përbushë pjesërisht detyrimet e pretendimeve të perefuzuara ose të pretendimeve të pranuar nga Banka e Shqipërisë, me kusht që të jetë mbajtur një rezervë e mjaftueshme për pagimin e detyrimeve të pretenduara, por të refuzuara.

#### Neni 60

1. Në rast të likuidimit të bankës, detyrimet e pretenduara, të siguruara me mjete të ekzekutimit të detyrueshëm të detyrimeve, shlyhen sipas vetë kushteve të parashikuara për këtë qëllim, kurse detyrimet për pretendimet e tjera të pranuar shlyhen me preferencë ndaj të gjitha detyrimeve të tjera, sipas rradhës së detyrimeve të pretenduara si vijon:

a) shpenzimet e domosdoshme dhe të arsyeshme të bëra nga likuiduesi dhe Banka e Shqipërisë në zbatim të dispozitave të këtij kreu;

b) kreditorët e kredive të reja të dhëna bankës pas zgjedhjes dhe emërimit të likuidatorit;

c) detyrimet e pretenduara nga depozituesit e vegjël deri në masën e parashikuar me akt nënligjor të Bankës së Shqipërisë;

ç) depozituesve që nuk kanë përfituar sipas nënparagrafit (c) të këtij neni;

d) detyrimet e tjera të pretenduara kundrejt bankës.

2. Çdo detyrim tjetër i pretenduar, i vlefshëm dhe i mbetur pa u zgjidhur, për shkak të mosregjistrimit brenda afatit të përcaktuar për paraqitjen e kundërshtimeve sipas nenit 59 të këtij ligji, paguhet mbi bazën e përqindjes së përcaktuar nga Banka e Shqipërisë, pas shlyerjes të të gjitha detyrimeve të pretenduara të regjistruara dhe të detyrimeve të pretenduara të siguruara me mjete të ekzekutimit të detyrueshëm të detyrimeve. Detyrimi i pretenduar, i siguruar me mjete të ekzekutimit të detyrueshëm të detyrimeve, shlyhet deri në masën e sigurimit të tij në datën e regjistrimit të tij në strukturën e detyrimeve të pretenduara e të pranuar, parashikuar në paragrafin (c) të nenit 58 të këtij ligji.

3. Çdo aktiv i mbetur pas shlyerjes të të gjitha detyrimeve të pretenduara shpërndahet midis aksionerëve në raport me të drejtat dhe pjesëmarrjen e secilit në kapitalin e bankës.

Në rast se shuma e mbetur për shlyerjen e detyrimeve të pretenduara të secilit grup të renditur në këtë nen është e pamjaftueshme për të kryer pagesën e plotë të tyre, atëherë ajo bëhet proporcionale me shumat që do të paguhen.

#### Neni 61

1. Likuidatori i raporton menjëherë Bankës së Shqipërisë për përfundimin e shpërndarjes së të gjitha aktiveve të bankës gjatë procesit të likuidimit.

2. Banka e Shqipërisë dhe likuidatori lirohen nga çdo përgjegjësi tjetër në lidhje me likuidimin e bankës, sapo Banka e Shqipërisë të miratojë këtë raport.

## Neni 62

1. Likuidatori gëzon aftësitë profesionale, reputacionin dhe përvojën e besueshme.
2. Asnjë person nuk zgjidhet dhe emërohet si likuidator, në rast se:
  - a) është dënuar penalisht;
  - b) gjatë pesë vjetëve të fundit është shpallur fajtor për vepra kundër personit, moralit dhe dinjitetit të tij, si dhe për vepra kundër pasurisë dhe në sferën ekonomike;
  - c) momentalisht dyshohet për pjesëmarrje në veprimtari mashtruese ose akuzohet për vepra penale apo i kërkohet dëmshpërblim që mund të privojë ose të cenojë materialisht mundësitë e tij për të realizuar detyrën;
  - ç) është subjekt i hetimeve për veprimtari mashtruese ose vepra të tjera penale;
  - d) me vendim të gjykatës është në pamundësi të ushtrojë detyrat ndaj bankës.
3. Përpara zgjedhjes dhe emërimit, likuidatori depoziton një vërtetim, ku tregon se ai nuk ka ndonjë ndalesë të përmendur në paragrafin 2 të këtij neni për kryerjen e shërbimit si likuidator.
4. Përpara zgjedhjes dhe emërimit të likuidatorit, sa më shpejt që të jetë e mundur, personi duhet të depozitojë informacionin për t'i krijuar mundësinë Bankës së Shqipërisë të vendosë për konfliktet e interesave. Informacioni shprehet për marrëdhëniet vetjake, tregtare dhe financiare të personit ose bashkëshortit/ bashkëshortes, si dhe të fëmijëve të mitur, duke përfshirë, por jo duke u kufizuar në informacionet vijuese për:
  - a) hua ose kredi të marra në bankë, aktivet e së cilës janë përfshirë në likuidim;
  - b) marrëdhënie punësimi në bankë, aktivet e së cilës janë përfshirë në likuidim;
  - c) të drejta pronësie në bankë, aktivet e së cilës janë përfshirë në likuidim;
  - e) marrëdhëniet e tij gjatë pesë vjetëve të fundit me çdo bankë tjetër si nëpunës apo punonjës ose si administrator apo drejtor, ose aksioner me pjesëmarrje influencuese;
  - d) marrëdhëniet financiare, tregtare, ose marrëdhëniet e ngushta financiare me çdo subjekt që ka pjesëmarrje në kapitalin e bankës që është objekt likuidimi, ose aktivet e së cilës janë objekt likuidimi, duke përfshirë informacionin për negociimet ose marrëveshjet e punësimit të pritshëm me këtë subjekt;
  - dh) listën dhe përshkrimin e çdo rasti që ai ka qenë në pamundësi për të shlyer çdo detyrim ndaj bankës gjatë pesë vjetëve të fundit;
  - e) të drejta pronësie për çdo pasuri në diskutim, në rast se likuidatori vlerëson, disponon ose administron një pasuri të paluajtshme;
  - ë) çdo veprimtari tjetër tregtare ose pjesëmarrje në kapitalin e një subjekti që kryen veprimtari financiare, të cilat mund të cenojnë mundësinë e personit të veprojë në mënyrë të pavarur si likuidator;
  - f) çdo informacion tjetër që mund të kërkohet nga Banka e Shqipërisë.
5. Personi i propozuar për likuidator vërteton se nuk ka konflikte interesi për shkak të marrëdhënieve familjare dhe tregtare brenda kohës së depozitimit të informacionit të përshkruar në paragrafin 4 të këtij neni. Banka e Shqipërisë, përpara zgjedhjes dhe emërimit të likuidatorit, vendos për qenien e konflikteve të interesave dhe nëse ka të tilla, personi njoftohet se është në pamundësi për të vepruar në mënyrë të pavarur. Në rast se personi i emëruar si likuidator, vihet në dijeni për konfliktin e interesave, njofton menjëherë Bankën e Shqipërisë brenda dhjetë ditëve nga marrja në dijeni për këto konflikte dhe parashtron masat që ka marrë ose do të marrë për menjanimin e tyre.
6. Likuidatori është i pavarur në ushtrimin e detyrave të tij. Likuidatori nuk duhet:
  - a) të pranojë ose të kërkojë përfitime, dhurata ose sende të tjera me vlerë drejtpërdrejt ose tërthorazi nga çdo subjekt (i), për të cilin ai është në dijeni se mund t'i kërkojë ndërhyrje lidhur me procesin e likuidimit; ose (ii) i cili ka interesa materiale që mund të cenohen në mënyrë thelbësore nga kryerja ose moskryerja e detyrave;
  - b) të përdorë në mënyrë të papërshtatshme ose të lejojë përdorimin në mënyrë të papërshtatshme të pasurisë së tij, ose pasurinë që ai e mbikëqyr ose e kontrollon, për përfitime vetjake të çdo subjekti tjetër;
  - c) të bëjë çdo premtim ose veprim të pautorizuar.
7. Likuidatori ndalohet të bëjë të njohur informacionin jo publik për çdo person, përveç, rasteve kur kërkohet për të realizuar detyrat e tij si likuidator.

Në rast se Banka e Shqipërisë vëren se likuidatori nuk i përmbush cilësitë dhe nuk zbaton kërkesat dhe procedurat e parashikuara në këtë ligj, e shkarkon këtë person.

#### Neni 63

1. Nëpunësit profesionistë të caktuar dhe të emëruar nga likuidatori për ndihmë, në përputhje me procedurat e parashikuara në këtë kre dhe në vartësi të kërkesave dhe të kushteve të shërbimit, nuk shpërblehen më shumë se nëpunësit e bankës për të njëjtat shërbime, përveç rasteve kur Banka e Shqipërisë ka autorizuar pagesën e shumave më të larta. Banka e Shqipërisë jep këtë autorizim, kur arrin në përfundimin se pagesa e shumave më të larta është më se e domosdoshme për të rekrutuar dhe mbajtur personelin e nevojshëm.

2. Të gjitha pretendimet e ngritura për dhe në lidhje me paaftësinë paguese të bankës ose të bankës në likuidim, kundrejt likuidatorit ose Bankës së Shqipërisë, parashtrohen në përputhje me dispozitat e këtij kreu.

3. Gjykata ose arbitrazhi, që shqyrton çështjet për dhe në lidhje me paaftësinë paguese të bankës, ose të bankës në likuidim, kundrejt likuidatorit ose Bankës së Shqipërisë, vendos:

a) nëse i padituri ka vepruar në mënyrë arbitrare dhe të pakujdesshme, sipas rrethanave të faktit dhe ligjit në zbatim;

b) nëse Banka e Shqipërisë, likuidatori dhe nëpunësit profesionistë të emëruar për të ndihmuar likuidatorin nuk janë përgjegjës për dëmet ose përgjegjës për veprimet ose mosveprimet e kryera në përputhje me dhe gjatë ushtrimit të funksioneve dhe detyrave të procesit të likuidimit, përveç rasteve kur veprimet ose mosveprimet e tilla janë qëllimisht të gabuara;

c) nëse procesi i likuidimit dhe veprimet në fjalë do të vazhdojnë pa u ndërprerë gjatë periudhës së apelimit të vendimit dhe çdo apelimi tjetër apo procesi tjetër juridik të lidhur me apelimin.

#### Neni 64

1. Sipas dispozitave të këtij neni, banka kooperativë detyrohet të zbatojë të gjitha dispozitat e këtij ligji, duke përfshirë edhe kërkesat e mbikëqyrjes. Banka kooperativë është objekt i mbikëqyrjes nga Banka e Shqipërisë.

2. Organizimi, drejtimi, kapitalizimi, transakcionet, shpërndarja e tepricave dhe likuidimi vullnetar i bankave kooperativë bëhen në përputhje me dispozitat e këtij neni. Banka kooperativë është person juridik dhe ka personalitet juridik për:

i) nënshkrimin e kontratave dhe emetimin e obligacione;

ii) nxjerrjen e akteve nënligjore dhe për të qenë subjekt i procedurave të tilla;

iii) të përfutur, poseduar dhe disponuar pronë të luajtshme a të paluajtshme për qëllime të veprimtarisë tregtare të saj.

a) Bankat kooperativë regjistrohen në regjistrin tregtar.

b) Anëtarët e bankës kooperativë janë të kufizuar në:

i) individë, të cilët paguajnë një kuotë anëtarësie fillestare, të përcaktuar nga banka, të cilët kanë depozita në bankë dhe që kanë një lloj profesioni ose banojnë brenda një rrezeje prej 25 kilometrash nga selia e bankës; dhe

ii) artizanët dhe tregtarët e vegjël me veprimtari tregtare lokale, të përcaktuar si persona fizikë a juridikë, me një ose disa ortakë, parashikuar nga ligji "Për dispozitat që rregullojnë pjesën e parë të Kodit Tregtar" dhe ligjet e tjera përkatëse, të lokalizuar brenda një rrezeje prej 25 kilometrash nga selia e bankës dhe që kanë një qarkullim vjetor në shumën e përcaktuar nga Banka e Shqipërisë, të cilët paguajnë një kuotë fillestare anëtarësie të përcaktuar nga banka.

c) Anëtarët nuk janë përgjegjës për detyrimet e bankës kooperativë. Përgjegjësia e tyre ndaj bankës është e kufizuar deri në ato detyrime të cilat ata i marrin përsipër me akte të veçanta në lidhje me bankën kooperativë.

3. Bankat kooperativë drejtohen nga këshilli drejtues, i cili përbëhet prej të paktën tre personash, të cilët qëndrojnë në detyrë për një afat prej 4 vjetësh. Anëtarët e këshillit drejtues zgjidhen dhe emërohen nga asamblea e përgjithshme e bankës. Anëtarët e këshillit mbikëqyrës mund të rizgjidhen.

a) Çdo anëtar i bankës kooperativë, në kohën e ushtrimit të veprimtarisë së asamblesë së përgjithshme, ka të drejtën e një vote.

b) Këshilli drejtues përcakton me akte nënligjore drejtimin e punëve të tij. Këto akte miratohen paraprakisht nga Banka e Shqipërisë.

Banka kooperativë ka edhe komitetin kontrolli, anëtarët e të cilit zgjidhen dhe emërohen nga asambleja e përgjithshme e bankës kooperativë.

4. Gjendja e llogarisë tepricë në fillim do të jetë 1/3 e shumës së kapitalit minimum të kërkuar kohë pas kohe nga Banka e Shqipërisë për të licencuar bankat e reja dhe mund të jetë në formën e detyrimeve të borxhit në varësi nga kërkesat e depozituesve me një afat mesatar maturimi prej 5 vjetësh. Pas 5 vjetësh të fillimit të veprimtarisë, një bankë kooperativë do të ketë një llogari tepricë të barabartë me 10 për qind të aktiveve gjithsej.

5. Kredi mund të jepet vetëm për individë dhe subjekte lokale me veprimtari tregtare të vogla. Kredia për një kredimarrës të vetëm apo kredimarrës solidarë është e kufizuar deri në shumën e përcaktuar nga Banka e Shqipërisë.

6. Bankat kooperativë kalojnë tepricën, e cila del nga të ardhurat që tejkalojnë shpenzimet dhe taksat, në një llogari tepricash. Nëse në një vit financiar llogaria e tepricës tejkalon 10 për qind të totalit të aktiveve, atëherë një tepricë e tillë mund, me vendim të këshillit të drejtuesve, t'u shpërndahet anëtarëve në raport me depozitat e tyre gjendje, 6 muaj përpara datës së mbylljes së bilancit.

7. Bankat kooperativë mund të likuidohen vullnetarisht me:

i) votim të anëtarëve që zotërojnë 75 për qind të shumës së depozitave të bankës 30 ditë përpara votimit, dhe

ii) miratim të Bankës së Shqipërisë.

a) Kërkesa e bërë në Bankën e Shqipërisë për miratimin e likuidimit vullnetar të bankës do të shoqërohet me:

i) një kopje të duhur autentike të vendimit të depozituesve të bankës për të likuiduar bankën;

ii) një përshkrim të arsyeve për likuidimin e propozuar;

iii) një plan likuidimi, duke përfshirë një grafik kohor për likuidim;

iv) emrin e likuidatorit që emërohet nga banka, së bashku me një përshkrim të cilësive profesionale të tij dhe të përvojës;

v) informacion të mjaftueshëm, duke përfshirë raportin e vitit të fundit financiar të kontrolluar nga eksperti kontabël i autorizuar, i pranueshëm nga Banka e Shqipërisë, për t'ia treguar Bankës së Shqipërisë, që banka ka aftësi paguese dhe aktivet e saj janë likuide e të mjaftueshme për të shlyer detyrimet e saj brenda periudhës së propozuar në planin e likuidimit.

b) Brenda një muaji nga data e marrjes së kërkesës dhe informacionit të nevojshëm, Banka e Shqipërisë informon aksionerët e bankës për vendimin e saj lidhur me kërkesën. Nëse kërkesa nuk pranohet, vendimi do të përmbajë edhe arsyet për mospranimin. Nëse kërkesa miratohet, vendimi përmban revokimin e licencës së bankës dhe botohet në Buletinin Zyrtar, si dhe në një a më shumë nga gazetatat kryesore me tirazh më të madh.

## Neni 65

1. Banka e cenuar nga urdhri, vendimi ose rregullorja e Bankës së Shqipërisë, për të cilin banka e gjykon se është i kundërligjshëm, ka të drejtë të depozitojë një ankesë në gjykatën e apelit. Akti i Bankës së Shqipërisë zbatohet pa kufizim gjatë periudhës së ankimit dhe çdo apelimi tjetër ose procesi tjetër juridik të lidhur me apelimin, përveç rasteve kur gjykata e apelit e pezullon shprehimisht aktin e Bankës së Shqipërisë pas dëgjimit të çështjes në fjalë.

2. Për masën e marrë nga Banka e Shqipërisë sipas këtij ligji ose ligjit nr.8269, datë 23.12.1997 "Për Bankën e Shqipërisë", gjykata vendos vetëm:

a) nëse Banka e Shqipërisë ka vepruar në kundërshtim me ligjin dhe në mënyrë arbitrare;

b) nëse administratorët ose këshilltarët e Bankës së Shqipërisë, të angazhuar për të përfaqësuar ose ndihmuar Bankën e Shqipërisë, nuk do të jenë përgjegjës për dëmet, veprimet ose neglizhimet e kryera gjatë ushtrimit të detyrave dhe përgjegjësi të tyre për Bankën e Shqipërisë. Ata janë përgjegjës vetëm nëse veprime të tilla ose neglizhime janë të qëllimshme.

## KREU IX DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

### Neni 66

1. Banka e Shqipërisë, në marrëveshje me bankat ose subjektet e tjera që kryejnë veprimtari bankare, zbaton sisteme elektronike për transferimin e fondeve në sistemin ndërbankar të pagesave.

2. Në rastet e zbatimit të sistemeve elektronike për transferimin e fondeve, sipas pikës 1 të këtij neni, Banka e Shqipërisë është e autorizuar të procedojë mbi urdhrat e pagesave elektronike të pakushtëzuara, të marra nga banka urdhëruese, si dhe të ekzekutojë transfertat e pagesave, duke kredituar menjëherë llogaritë përkatëse dhe njofton në mënyrë elektronike bankën pritëse.

3. Në rastet e pagesave elektronike, kur është përcaktuar datë-valuta, veprohet si në paragrafin 2 të këtij neni, duke respektuar afatin e përcaktuar të pagesës.

### Neni 67

Banka ka stemën dhe vulën e saj me shenjat përkatëse.

### Neni 68

Banka paguan tatime dhe taksa të parashikuara me ligj.

### Neni 69

1. Subjektet që veprojnë si bankë në kohën kur ky ligj hyn në fuqi dhe kanë marrë licencën në zbatim të ligjit nr.8075, datë 22.2.1996 "Për sistemin bankar në Republikën e Shqipërisë", konsiderohen si të licencuara për të ushtruar veprimtarinë bankare në përputhje me këtë ligj. Banka e Shqipërisë ka të drejtë t'i kërkojë bankës të paraqesë informacion plotësues, nëse sipas opinionit të Bankës së Shqipërisë informacioni i paraqitur nuk është i plotë dhe i mjaftueshëm.

2. Subjektet që veprojnë si bankë dhe që nuk kanë marrë licencën ose nuk janë rilicencuar në përputhje me kërkesat e ligjit nr.8075, datë 22.2.1996 "Për sistemin bankar në Republikën e Shqipërisë", janë të detyruara të paraqesin dokumentacionin e plotë për licencë, sipas kërkesave të këtij ligji, brenda një periudhe tre mujore nga hyrja në fuqi e këtij ligji. Në të kundërt, me mbarimin e afatit të parashikuar në këtë dispozitë, Banka e Shqipërisë detyrohet të ndërpresë veprimtarinë financiare të Bankës, të likuidojë, sa më parë që të jetë e mundur, aktivet e saj, të zgjidhë marrëdhëniet kontraktore mbi depozitat pa afat dhe të shlyejë detyrimet e saj.

### Neni 70

1. Banka publike shqiptare kryen veprimtari bankare, organizohet dhe mbikëqyret sipas këtij ligji dhe akteve nënligjore të Bankës së Shqipërisë.

2. Banka publike shqiptare, e cila me hyrjen në fuqi të këtij ligji, nuk plotëson kërkesat për kapitalin:

a) deri në fund të vitit 1999 detyrohen të plotësojë kërkesat e përshkruara në nenet 31 dhe 32 të këtij ligji;

b) brenda tre muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të paraqesin për miratim në Bankën e Shqipërisë një program të detajuar sipas kërkesave të Bankës së Shqipërisë, në zbatim të paragrafit 2 (a) të këtij neni.

Banka e Shqipërisë ka të drejtë të zgjasë afatin e parashikuar në paragrafin 2 (a) të këtij neni vetëm për shkaqe të përligjura dhe jo më tej se një vit nga mbarimi i këtij afati.

### Neni 71

1. Të gjitha vendimet, rregulloret, udhëzimet, urdhrat, miratimet dhe autorizimet e Bankës së Shqipërisë konsiderohen si akte nënligjore.

2. Aktet nënligjore të Bankës së Shqipërisë, të dala në zbatim të ligjit nr.8075, datë 22.2.1996 "Për sistemin bankar në Republikën e Shqipërisë", përveç rasteve kur bien haptazi në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji, mbeten në fuqi.

Neni 72

Ligji nr.8075, datë 22.2.1996 "Për sistemin bankar në Republikën e Shqipërisë", shfuqizohet.

Neni 73

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.2153, datë 15.7.1998 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Rexhep Meidani**